

ΓΛΥΦΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Ε.Α.
Αριθμός Λόγους
10

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.)
Ιω. Γενναδίου 14 115-21 Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.253. Fax: 210-72.72.251
ISSN 1105-7203

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1856/2004 ΚΕΜΠΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 2855

solidarity
αλληλεγγύη σε ολόκληρο τον κόσμο

1234**5**ΧΡΟΝΙΑ

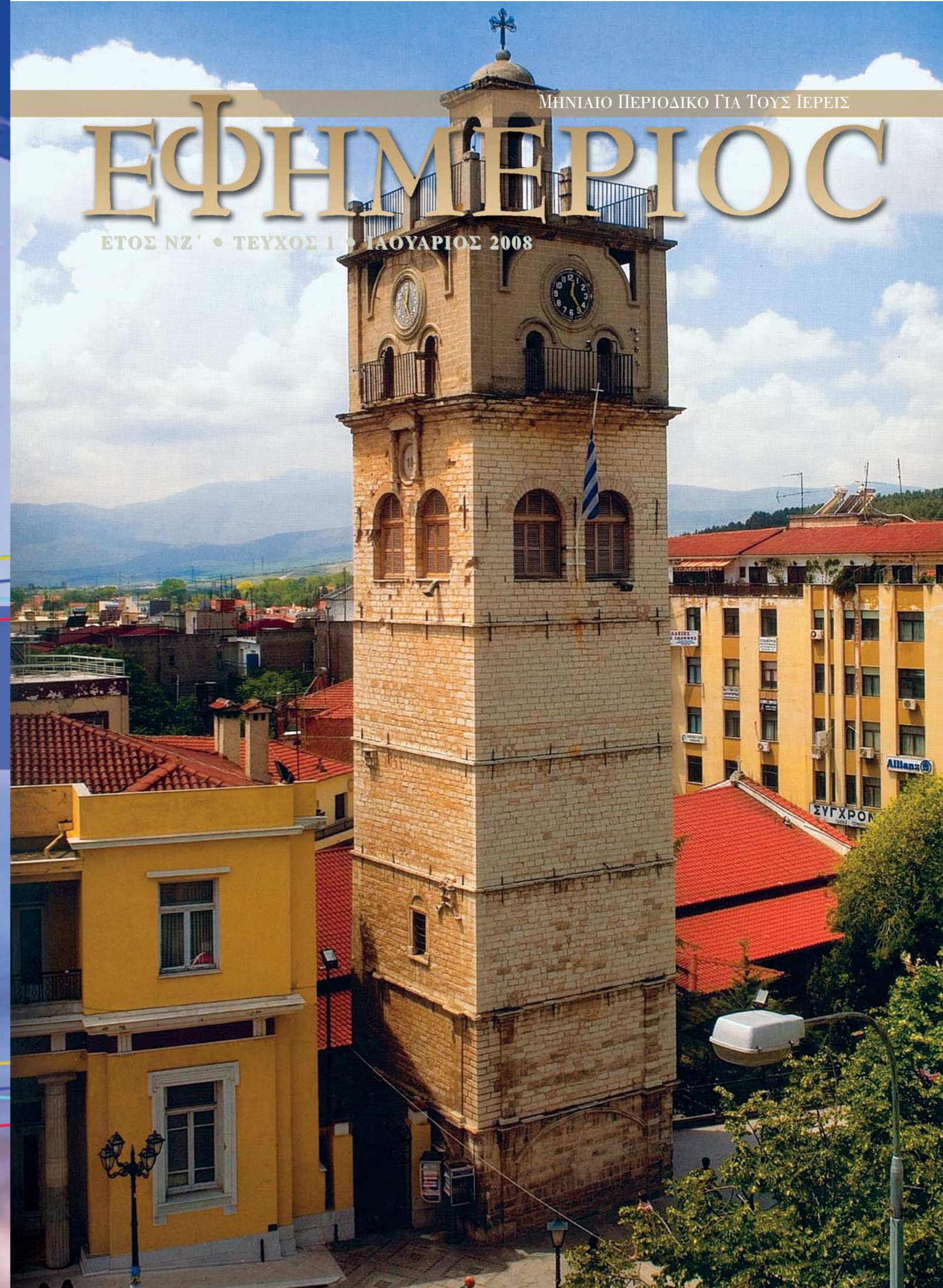
ΓΡΑΜΜΗ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΧΩΡΙΣ ΧΡΕΩΣΗ
800 11 37777

www.solidarity.gr
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5203 031-5

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΖ' • ΤΕΥΧΟΣ 1 • ΙΑΟΥΑΡΙΟΣ 2008

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό για τους ιερείς

Ιωάννου Γενναδίου 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210 72.72.234, Fax: 210 72.72.247
e-mail «Εφημερίον»: lhatzifoti@hotmail.com

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ
του Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
Κλάδος Ἐκδόσεων
τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης
Ἰασιού 1, 11521 Ἀθήνα

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
Νικόλαος Κάλτζιας
Ἰασιού 1, 11521 Ἀθήνα

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἰασιού 1 - 115 21 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-7272.356 - Fax 210-7272.380
http://www.apostoliki-diakonia.gr

ΕΞΟΦΥΛΛΟ: Ἐντυπωσιακό, μεγαλόπρεπο καὶ μοναδικό τὸ καμπαναριὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Κοζάνης θυμίζει ἀγιορείτικους πύργους. Οἰκοδομήθηκε τὸ 1885 καὶ ἀποτελεῖ σύμβολο τῶν χριστιανικῶν καὶ ἐθνικῶν αἰσθημάτων τῶν Κοζανιτῶν, οἱ ὁποῖοι ὡς τότε δὲν ἐπιτρεπόταν νὰ ἔχουν καμπάνες. Κτισμένο ἀπὸ πωρόλιθο, ἀρχικὰ εἶχε ἕξι ὀρόφους. Τὸ 1939 προστέθηκε ἕνας ἀκόμη ὀροφος καὶ τὸ 1954 ἐπανεγκαταστάθηκε ὁ τροῦλλος. Ἔχει ὕψος 26 μ. καὶ λαξευμένες στὴν πέτρα φωλιές γιὰ τὰ χελιδόνια. Ἡ φωτογραφία εἶναι τῶν Γιώργου καὶ Γιάννη Ζαρζώνη ἀπὸ τὴν ἔκδοση «Κοζάνη» τῆς Νομαρχιακῆς Αὐτοδιοίκησης Κοζάνης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μήνυμα Πρωτοχρονιάς 2008 Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου.....	σελ. 3
Θεοφάνεια καὶ Φῶτα Μ.Γ. Βαρβούνης.....	σελ. 4
Ἐπιτέλους: Ξεμέθυστοι! Ἀρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα	σελ. 5
Συμβαίνουν - Συνέβησαν - Θὰ Συμβοῦν	σελ. 6-9
Πῶς βλέπει ὁ Ἁγ. Ἰωάννης τὸν Ποιμένα Σεβ. Μητροπολίτου Νικοπόλεως κ. Μελετίου.....	σελ. 10-11
Ἡ Ζωὴ εἶναι: Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου	σελ. 12-13
Νοσοκομεῖο: Ἕνας προνομιακὸς τόπος ποιμαντικῆς Πρωτ. Βασιλείου Θερμοῦ.....	σελ. 14-15
Ἄτομα μὲ Ἀναπηρία Μαρίας Κουρτανιώτου	σελ. 16-18
Διάλογος μὲ τοὺς ἀναγνώστες	σελ. 19-21
Τὰ Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκτὸς συνόρων Διονυσίου Ἀνατολικιώτου.....	σελ. 22-23
Τὸ Βῆμα τῶν Ἀναγνωστῶν	σελ. 24-26
Νύξεις Μανόλη Μελινοῦ.....	σελ. 26
Εἰδήσεις καὶ Σχόλια Κωνσταντίνου Χολέβα.....	σελ. 27-28
Βιβλιο-Δισκο-παρουσιάσεις	σελ. 29
Τὰ δῶρα τῆς Θ. Λειτουργίας μετὰ μνημοσύνου Πρωτ. Θεμιστοκλέους Στ. Χριστοδούλου	σελ.30

Μήνυμα Πρωτοχρονιάς 2008

Ἀγαπητά μου Παιδιά,

ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΤΙ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ πού δὲν τιθασσεύεται, αὐτὸ εἶναι ἡ ἀέναη κίνηση τοῦ χρόνου. Τὸ σήμερα γίνεται χθὲς ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ καὶ τὸ αὔριο σήμερα καὶ χθὲς. Κι ἐμεῖς παρασυρόμεθα πρὸς τὸ τέρμα τῆς πορείας μας, ἐκόντες ἄκοντες, παρακολουθοῦντες τὰ γεγονότα πού περνοῦν ἀπὸ μπροστὰ μας, χωρὶς ἀναστρέψιμη ἐλπίδα. Αὕτη εἶναι ἡ μοίρα τῶν θνητῶν. Κι ἀλλοίμονο σ' ἐκείνους πού δὲν ἔχουν ἀκόμη βρεῖ τὴν ἀπάντηση στὸ πρόβλημα τοῦ θανάτου. Τὴν ἀπάντηση τὴ δίδει μόνον ἡ χριστιανικὴ πίστη.

Ἡ ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΕΝΝΑ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ. Κι ἐμεῖς συμπράττουμε σ' αὐτό, ἄλλοι γιὰ τὸ καλὸ καὶ ἄλλοι γιὰ τὸ κακό. Ἡ ἐλευθερία μας εἶναι τὸ κριτήριό τῆς εὐθύνης μας. Μακάριοι οἱ ἔχοντες προοπτικὴ αἰωνιότητος στὴ ζωὴ τους. Ἄλλοιως εἶναι σάρκες, ἐκδοτοὶ σὲ πάθη ἀτιμίας, πρόθυμοι γιὰ κάθε τι πού εὐτελίζει τὴν ὕπαρξή μας. Ὁ κόσμος θὰ ἦταν διαφορετικὸς ἂν κάθε ἄνθρωπος θυμόταν τὴν θεία καταγωγή του καὶ εὐθυγράμμιζε τὴ ζωὴ του μὲ τὶς ἀρχές πού ἀπορρέουν ἀπὸ αὐτή. Δυστυχῶς ὁμως αὐτὸ δὲν συμβαίνει.

ΚΑΘΕ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΕΙΝΑΙ συμβατικὴ ἀφετηρία μιᾶς νέας προσπάθειας. Κανείς ἀσφαλῶς δὲν θέλει νὰ ζεῖ σ' ἕνα κόσμο παρακμῆς, ἀντιφάσεων, ἀλληλοσυγκρουομένων συμφερόντων, ἀδικίας καὶ ἀμοραλισμοῦ. Ἡ κατάσταση δὲν ἀλλάζει μαγικά καὶ μηχανικά. Χρειαζοῦνται νὰ πολλαπλασιασθοῦν οἱ ἄνθρωποι πού κάνουν Ἀντίσταση. Πού παραμένουν πιστοὶ στὶς παραδόσεις μας, στὶς ἀξίες μας, στὴν ἱστορία μας καὶ στοὺς ἀγῶνες μας. Οἱ ἀναθεωρητὲς πολὺ κακὴ συγκυρία ἐπέλε-

ξαν γιὰ νὰ γκρεμίσουν ἀπὸ τὶς καρδιές τῶν Ἑλλήνων τὰ κάστρα τῶν θυσιῶν. ΣΤΑΘΗΤΕ ΟΛΟΙ ΟΡΘΙΟΙ στὶς ἐπάξεις σας καὶ μὴ ξεπουλήσετε τὰ πρωτόκια μας. Διδάξτε στὰ παιδιά σας τὴν ἀλήθεια, ὅπως τὴν ἐβίωσαν οἱ ἀείμνηστοι Πατέρες μας. Ὁ λαὸς μας ξέρεי νὰ ὑπερασπίζεται τὰ ἱερά καὶ τὰ ὀσια του. Τὸ ἔχει κατ' ἐπανάληψιν ἀποδείξει. Καὶ θὰ τὸ ἀποδείξει καὶ πάλι. Ἀντίσταση καὶ Ἀνάκαμψη. Γιὰ νὰ ξαναβροῦμε ὅ,τι ἔχουμε χάσει, γιὰ νὰ ὑπερασπισθοῦμε ὅ,τι κινδυνεύει.

ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΟ ΤΟ 2008
ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Μὲ πατρικὴ ἀγάπη καὶ εὐχές
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
† Ὁ Ἀθηνῶν Χριστόδουλος

«Σήμερον τῶν ὑδάτων ἀγιάζεται ἡ φύσις». Ὁ καθαγιασμός τῆς φύσεως, τοῦ κτιστοῦ κόσμου, πού τόσο εὐστοχα ἐξυμνεῖται στήν ὑμνολογία τῆς μεγάλης ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων, κυριαρχεῖ ὡς ἰδέα καί στὰ ἀντίστοιχα λαϊκά καί παραδοσιακά θρησκευτικά ἔθιμα τοῦ λαοῦ μας. Πρόκειται γιά ἔθιμα πού οὐσιαστικά συμπυκνώνουν, μέ τήν λαϊκή θεολογική τους ὑπόσταση, τὸ νόημα καί τὸ περιεχόμενο τῶν Θεοφανείων, ἀλλά καί τὴ σημασία τους ὡς ὁροσήμου μέσα στὸν ἐτήσιο ἑλληνο-ορθολογικό κύκλο.

Σὲ ὅλους τοὺς ἑλληνικούς τόπους οἱ ναοὶ στολίζονται μέ ἄνθη, πρασιναδες καί χειμωνιάτικους καρπούς, ὅπως μῆλα καί πορτοκάλια. Οἱ περίτεχνες αὐτὲς διακοσμήσεις ὀριοθετοῦν τὴ συμμετοχὴ τοῦ φυτικού κόσμου στήν Δεσποτικὴ Ἑορτὴ καί συμβολικά ἀγιάζουν καί ὀλόκληρο τὸν φυτικό πλοῦτο τῆς γῆς. Τὸ νερό, βασικό καί ἀπαραίτητο συστατικό τῆς

ζώντας τὰ προβλήματα τῆς καθημερινότητος μέ τὴν αἰσιοδοξία τῆς πίστεως καί μέ τὸ χαμόγελο πού χαρίζει στὸν ἄνθρωπο ἡ ἐμπιστοσύνη στὸν Χριστὸ καί ἡ ἀγάπη τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς.

Ἡ πλάση ὅλη πραγματικά «φωτίζεται», καθὼς καταναγάζεται ἀπὸ τὸ ἁγιαστικό φῶς τοῦ Χριστοῦ. «Φωτίστηκα» λένε οἱ ἄνθρωποι, καί ἐννοοῦν ἀγίαστηκα, μετέλαβα ἀπὸ τὸν ἁγιασμό τῶν Θεοφανείων ἢ, ἀκόμη, καί βαπτίστηκα. Καί ἡ χρῆση τοῦ ρήματος φανεώνει τὴν λαϊκὴ θρησκευτικὴ ἀντίληψη, τὴν βαθύτατα ὀρθόδοξη καί στέρεα εὐλαβική, πού ἐμφυλώνει καί κατευθύνει τὸ λαὸ μας. Ἄλλα καί οἱ φωτιές, πού σὲ τόπους ὅπως ἡ Καππαδοκία ἀνάβονταν τὴν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς, τὸ ἴδιο νόημα εἶχαν καί τὴν ἴδια πίστη φανέρωναν.

Τὰ Θεοφάνεια λοιπὸν ἀποτελοῦν κορυφαία στιγμή τῆς σχέσης τοῦ ἀνθρώπου μέ τὸν Θεὸ καί μέ τὸν κόσμο, τὸ θεϊκό καί ἀξιοσέβαστο δημιουργημά του.

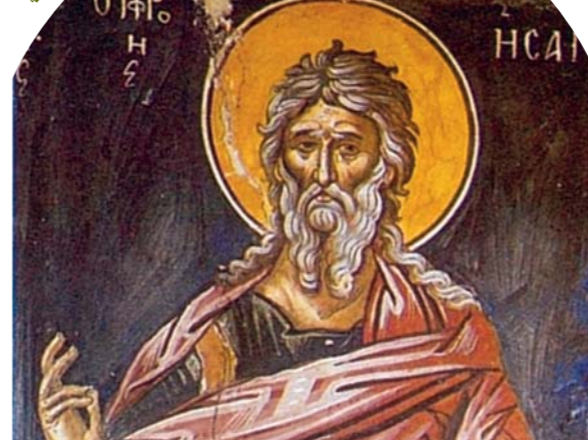
Μᾶς διδάσκουν ἐμπρακτὰ τὸν σεβασμὸ πού ὀφείλουμε στὸ φυσικὸ περιβάλλον, τὸ ὁποῖο ὁ Θεὸς Δημιουργὸς ἐφτιαξε γιὰ μᾶς. Παραλλήλως δέ, μᾶς δείχνουν τὴν λύση πού εἶχε δώσει ὁ λαὸς μας, μέ τὴν παραδοσιακὴ σοφία του, στὸ πρόβλημα τῆς θέσης τοῦ ἀνθρώπου μέσα στὸ περιβάλλον αὐτό, μιὰ λύση μέ ὀρθόδοξο ὑπόβαθρο καί συγκεκριμένες πρακτικὲς

ἐφαρμογές.

Σήμερα, πού ὁ ἄνθρωπος ἐπιδίδεται συστηματικά στὸ ἔργο τῆς ἀλόγιστης καταστροφῆς τοῦ κόσμου, πού θὰ ἐπιφέρει καί τὴν δική του ἐξαφάνιση, ἡ ἐορτὴ τῶν Θεοφανείων ἀποτελεῖ ἀπαρχὴ σκέψης καί προσευχῆς. Προσευχῆς, ὥστε νὰ φωτίσει ὁ Πανάγαθος Θεὸς τοὺς ἰσχυροὺς τοῦ κόσμου μας, οἱ ὁποῖοι ἀντὶ νὰ ἀπασχοληθοῦν μέ τὴν ἐξαφάνιση τῶν πάγων ἀπὸ τοὺς πόλους τοῦ πλανήτη ἀντιμάχονται γιὰ τὰ δικαιώματα ἐκμετάλλευσης τῶν φυσικῶν πηγῶν καί πόρων πού θὰ προκύψουν ἀπ' αὐτὴ τὴν καταστροφή. Προσευχῆς, ὥστε νὰ μᾶς σκεπάσει ὁ Θεὸς μέ τὴ χάρη καί τὴν φιλανθρωπία Του, χωρὶς νὰ ὀργιστεῖ ἀπὸ τὴν ἀχαρκτήριστη ἀγνωμοσύνη μας, καί νὰ μᾶς φωτίσει νὰ βροῦμε, μέσα ἀπὸ τὴν πίστη, τὸν δρόμο τοῦ σεβασμοῦ τῆς φύσης, καί τῆς συνύπαρξης μαζί της.

Ἡ ἐπιφάνεια τοῦ Θεοῦ ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὸν φωτισμὸ καί μπορεῖ νὰ ἀναμορφώσει καί τὴν δική μας, ἀτομικὴ καί ὁμαδική-κοινωνικὴ ζωὴ, ὅπως συνέβαινε μέ τὸν κόσμο τῆς ἑλληνικῆς παράδοσής μας, παλαιότερα. Ἄρκει νὰ θελήσουμε νὰ ἀκούσουμε τὴν φωνὴ τῆς Ὀρθοδοξίας καί τῆς Παράδοσης, ὥστε τὰ ὀρθόδοξα «Θεοφάνεια» νὰ ἀποβοῦν τὰ δικά μας «Φῶτα», πού θὰ φωτίσουν τὴ ζωὴ καί τὴ δράση μας.

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ: ΞΕΜΕΘΥΣΤΟΙ!

Πολλοὶ ἄνθρωποι, πρὶν ἀπὸ κάποιες ἐπιλογές τους, συνηθίζουν νὰ συμβουλευόμαστε κάποια πρόσωπα, πού ἔχουν ἐμπιστοσύνη στὸ γούστο τους, τὸ μεράκι τους, τὴν εὐθυκρισία τους· ὥστε τὸ ἀποτέλεσμα νὰ εἶναι πετυχημένο.

Ἐνα λίγο παλιότερο, σκωπτικὸ περιστατικὸ θὰ δώσει τὸ σημερινὸ μας στίγμα.

* * *

Ἡ πρώτη γυναίκα πού ἐξελέγη μέλος τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων στὴ Βρετανία, ἡ Λαίδη Ἄστορ, φημιζόταν γιὰ τὸ πνευματώδες ὕφος της. Κάποτε διοργάνωνε ἕνα χορὸ μεταμφιεσμένων. Καί ὁ –καλεσμένος της– Γουϊνστον Τσῶρτσιλ τὴ ρώτησε ἐμπιστευτικά, ποιά μεταμφίεση θὰ τοῦ συνιστοῦσε. Ἡ Λαίδη Ἄστορ τοῦ εἶπε «ἐμπνευσμένα»: «Γιὰτὶ δὲν ἔρχεστε ξεμέθυστος γιὰ μιὰ φορά, κύριε Πρωθυπουργέ. Θὰ εἶναι τὸ πιὸ πετυχημένο!».

Δὲν διασώζουμε τί ἀπάντησε ὁ Τσῶρτσιλ· καί ἂν κοκκίνησε – ἀπὸ ντροπὴ ἢ ἀπὸ θυμὸ. Οὔτε μᾶς νοιάζουν ἄμεσα τά... ἀλκοτέστ. Οὔτε γνωρίζουμε πόσο συναισθανόταν ἡ Λαίδη Ἄστορ τὸ βάρος τῆς κουβέντας της. Γιὰ ἀνθρώπους ὅμως μέ προοπτικὴ τὴν ἐν Πνεύματι καί Ἀληθείᾳ πορεία, ἡ κουβέντα τῆς Λαίδης Ἄστορ ἀποκτᾶ σημαντικότερο «εἰδικὸ βάρος». Καί οἱ προεκτάσεις της πρέπει νὰ δροῦν ἀφυπνιστικά.

* * *

Ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, βάζοντας τὰ πράγματα στὴ σωστὴ τους θέση, κάνει λόγο (καί) γιὰ ἄλλες μέθες: «Οὐαὶ οἱ μεθύοντες ἄνευ οἴνου» (Ἡσ. 28,1). Καί ὑπονοεῖ, ὄχι τόσο τὸ κρασί καί τὸ οὔσκυ τοῦ Τσῶρτσιλ, ὅσο κάποιες ἄλλες «δόσεις»: ἐγωισμῶν, ἐπάρσεων, ἰδεοληψιῶν, πλουτομανίας, ἡδονομανιῶν, δοξομανιῶν κ.λπ. Δηλαδή, ὁ ἕνας «μεθάει» μέ τὴ δουλειὰ του καί τὸ ἀξίωμά του

ἄλλος μέ τὴν ἐμφάνισή του καί τὸ παράστημά του· ἄλλος μέ τὴς ἱκανότητές του καί τὰ μορφωτικά του προσόντα· ἄλλος μέ τὸν πλοῦτο του ἄλλος μέ τὴς ἱκανότητές του καί τὰ μορφωτικά του προσόντα· ἄλλος μέ τὴν «προσφορὰ του στήν κοινωνία»· κάποιος –ἀκόμη-ἀκόμη– μέ τὴς «πάμπολλες ἀρετές» τους κ.ο.κ. Καί τότε ἀρχίζουν οἱ μεθυσμένες – ἀχαλίνωτες πορείες, μέ ἄμεσα ἐπακόλουθα τὰ ἀπανωτὰ «δυστυχήματα» στὶς «κατηφορίες» τοῦ Διαβόλου. Καί «ἡ προοπτικὴ τοῦ κατήφορου εἶναι ὁ πάτος» (Β. Λένιν).

Ὅμως, γιὰ νὰ μὴν ἀκροβατοῦμε μέ μεθύσια πού δημιουργοῦν «βαρὺ κεφάλι» (καί ἀκόμη πιὸ βαριά συνείδηση), καλὸ εἶναι νὰ προσπαθοῦμε νὰ πίνουμε ἀπὸ τὸ νέκταρ τῶν ἁγιασμένων μορφῶν τῆς Ἐκκλησίας μας. Καί –γενικότερα– ἐπιβάλλεται νὰ στηριζόμαστε μέ βαθιὰ ἐμπιστοσύνη «στὸ γούστο τους καί τὸ μεράκι τους».

Ἄρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχτα

Γιὰ νὰ φτάσουμε σὲ πνευματικὴ προκοπή· καί «νηφάλια μέθη».

Κι ἐπειδὴ, ὅταν κάνουμε συγκρίσεις, παραθέτουμε ἀπολύτως ὁμοειδῆ μεγέθη, θὰ πάρουμε τὸ παράδειγμα ἐνὸς ἄλλου ἀνώτατου πολιτειακοῦ ἄρχοντα, ὁμολόγου τοῦ Τσῶρτσιλ, πού ἡ μνήμη του εἶναι αὐτὲς τὶς μέρες (17 Ἰανουαρίου).

Ἄναφερόμαστε στὸν εὐσεβέστατο αὐτοκράτορα Μέγα Θεοδόσιο (346-395 μ.Χ.), πού συνετέλεσε πολὺ στήν ἐδραίωση τῶν ἀποφάσεων τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί συνεκάλεσε τὴ Β'. Ὅμως, ὄντας εὐεξαπτος, «ταλαιπωρήθηκε» –κι αὐτός– ἀπὸ κάποιες ἀνάλογες «μέθες». Ἄλλά, «πίνοντας» συνειδητὰ ἀπὸ τὴ Χριστομύμητη ἀγάπη καί ταπείνωση, δὲν ἔμεινε γιὰ πολὺ στὰ ὀλισθήματά του. Καί «στεφανώθηκε»· κάνοντας καί «τρανταχτά» θαύματα. Ὅπως, ὅταν κατὰ τὴ διάρκεια προσκυνήματος στὰ Ἱεροσόλυμα, «μεταμφιεσμένος» σὲ ἀπλό ἰδιώτη, στὸ Ναὸ τῆς Ἀναστάσεως ἀνοιξαν, μέ τὴν προσευχή του, διάπλατα οἱ πόρτες καί ὁ ναὸς φωταγωγήθηκε θαυματουργικά, σὰν μέρα γιορτῆς!

Νὰ λοιπόν! Μεθυσμένος μέ τὰ «συνήθη ποτά», κατανατᾶς στήν «ἀλογία» καί «ἀδοξία» τῶν παθῶν, ἐνῶ μέ τὰνάματα τῆς Πίστεως τοῦ Χριστοῦ φτάνεις τοὺς Ἀγγέλους! Ἀποκομίζεις, ὄχι τὴς ἀπαξιωτικὲς καί χλευαστικὲς ἀντιμετωπίσεις τῆς Λαίδης Ἄστορ, ἀλλὰ «θαυματουργικά ἀνοιγμάτα ἐπιγειῶν πυλῶν». Καί –ὅπωςδῆποτε– καί τῆς ἐπουράνιας Πύλης. Ὁ πιὸ ἐπίζηλος ὄραματισμός! Γιὰ ὅλους μας!

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Διημερίδα για τις Πρεσβυτέρες

Έκφράζοντας την ποιμαντική της μέριμνα για τις οικογένειες των Κληρικών της ή Ι. Μητρόπολη Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως διοργάνωσε και φέτος, στις κατασκηνωτικές έγκατα-

στάσεις της «“Αξιόν Έστι” - Εύλογημένο Καταφύγιο» την καθιερωμένη πλέον Διημερίδα Πρεσβυτερών. Τη Διημερίδα, κατά τη διάρκεια της οποίας οι πρεσβύτερες είχαν την ευκαιρία να ανταμώσουν μεταξύ τους και να περάσουν ένα ζεστό και γεμάτο διήμερο, έκλεισε με όμιλία της ή κυρία Χάρης Δημητρακούδη, Θεολόγος - Παιδαγωγός. Θέμα της ομιλίας «Παιδιά του Θεού, Μητέρες της Ένορίας». Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του ο Σεβ. Μητροπολίτης Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας, συνοδευόμενος από τον Πρωτοσύγκελλο κ. Διονύσιο Πατσάνη. Μετά την έποικοδομητική συζήτηση, παρατέθηκε γεύμα.

Τιμητική διάκριση στον Σεβ. Γλυφάδας

Με την ευκαιρία του έορτασμού της παγκόσμιας ημέρας Έθελοντισμού στις 5.12.2007, ο Σεβ. Γλυφάδας κ. Παύλος τιμήθηκε από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Άλληλεγγύης με το «Βραβείο Υγείας - Πρόσωπο» για το έτος 2007. Η έπιλογή του Σεβ. για το συγκεκριμένο Βραβείο Έθελοντισμού έγινε, όπως αναφέρεται από το Υπουργείο, «ως αναγνώριση της σημαντικής προσφοράς του Μητροπολίτου και των έξαιρετικών υπηρεσιών του, στο χώρο της υγείας». Το Βραβείο απένειμε ο Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Άλληλεγγύης κ. Δ. Άβραμόπουλος, σε εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Άμφιθέατρο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Άλληλεγγύης στο Άμαρούσιο, παρουσία δεκάδων φορέων και προσωπικοτήτων. Στη αντιφώνησή του ο Σεβ. αναφέρθηκε στις ομάδες έθελοντικού έργου, οι πτυχές του οποίου καλύπτουν ένα εύρύτατο φάσμα αναγκών του ποιμνίου της Ι. Μητροπόλεως του και ζήτησε από τον κ. Υπουργό την φροντίδα του για τα προβλήματα του Άσκληπιείου Βούλας.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Μνήμη Άγιου Φιλαρέτου του Έλεήμονος στη Σύρο

Την Παρασκευή, 30 Νοεμβρίου, στο Μητροπολιτικό Παρεκκλήσιο, το τιμώμενο στη μνήμη του άγιου Φιλαρέτου του Έλεήμονος, έντος του Έπισκοπείου, στην Έρμούπολη, τέλεστηκε έορτιος Έσπερινός, παρουσία ιερέων και πιστών. Μετά το πέρας του Έσπερινού, στην αίθουσα του Έπισκοπείου, ο Σεβ. άφου άνα-

φέρθηκε στη ζωή και τη φιλόνηρωπη και φιλάδελφη δράση του άγιου Φιλαρέτου. Στη συνέχεια απένειμε το Μετάλιο της Ι. Μητροπόλεως στους τρεις πλέον έναπομείναντες άναπήρους του πολέμου του 1940 και ανακοίνωσε ότι ή Μητρόπολη τιμά με το Μετάλιό της και τη γηραιότερη κάτοικο της Σύρου, την Μαργαρώ χήρα Ρουσέτου Κουντούρη, 105 χρόνων σήμερα, με άμείωτες σωματικές και πνευματικές δυνάμεις, ή οποία, όμως, λόγω της σφοδρής κακοκαιρίας δέν παρίστατο στον Έσπερινό και την εκδήλωση. Την έπομένη ο Σεβ., συνοδευόμενος από τον Άρχιερατικό Έπίτροπο Σύρου, μετέβη στην Ποσειδωνία, στο σπίτι της κας Κουντούρη, όπου παρουσία των μελών της οικογενείας της, τέκνων, έγγονων, δισεγγόνων και τρισεγγόνων της απένειμε το Μετάλιο, της εύχήθηκε υγεία και την παρεκάλεσε να προσεύχεται για τα μέλη της τοπικής Έκκλησίας. Η κα Κουντούρη με συγκίνηση του εύχήθηκε, «Σας εύχαριστώ, Δεσπότη μου, και σας εύχομαι να πάτε στα χρόνια μου και παραπάνω και να σας έχει ο Θεός γερό και δυνατό, όπως είμαι και έγώ!».

Μηνιαία σύναξη ιερέων της Ι. Μ. Σταγών και Μετεώρων

Στις 23.10.07 πραγματοποιήθηκε στον Ι. Ν. Όσ. Μετεωριτών Πατέρων ή πρώτη για φέτος μηνιαία σύναξη των Ιερέων της Ι. Μητροπόλεως. Το πρώτο μέρος της σύναξης περιελάμβανε εισήγηση από τον Πρωτ. π. Φ. Βούρλα με θέμα το Μυστήριο του Γάμου. Έπακολούθησε συζήτηση έπι της εισηγήσεως και ο Σεβ. άπάντησε σε έρωτήσεις των Ιερέων. Στο δεύτερο μέρος ο Άρχιμ. Δομέτιος Ντελλής μετά από παρότρυνση του Σεβ. παρουσίασε στους Ιερείς το όδοιπορικό της Σμελοῦς αντιπροσωπείας με έπικεφαλής τον Σεβασμιώτατο που συνόδευσε

το Ι. Λείψανο του Άγ. Ιωάννου Χρυσοστόμου στη Ρουμανία. Η έπίσκεψη αυτή πραγματοποιήθηκε μετά από πρόσκληση του Μακ. Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Δανιήλ, έτσι ώστε να παρευρεθεί το Ι. Λείψανο του Άγ. Ιωάννου, που φυλάσσεται στην Ι. Μ. Βαρλαάμ, στον 3ημερο έορτασμό της μνήμης της Άγ. Παρασκευής της Έπιβατινής προς άγιασμό του Ρουμανικού Λαού. Το τέλος της Σύναξης πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων του Ι. Ναού προσφορά γεύματος στους Ιερείς. Το γεύμα προσφέρθηκε με άγάπη από την Ι. Μ. Βαρλαάμ.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Χειροτονία νέου Διακόνου

Ένα νέο Κληρικό ενέταξε στο δυναμικό της Ί. Μ. Χαλκίδος ο Σεβ. κ. Χρυσόστομος. Πρόκειται για τον π. Μεθόδιο (κατά κόσμον Ιωάννη) Φουντούλη από την Λίμνη της Β. Εύβοιας, πτυχιούχο της Α. Ε. Σχολής Θεσσαλονίκης, ο οποίος εκάρη μοναχός από τον Σεβ. στην Ί. Μ. Άγ. Γεωργίου Άρμᾶ στις 25.11.07 και χειροτο-

νήθηκε Διάκονος τὴν 1.12.07 στὸν Ί. Ν. Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου Λίμνης. Συμμετείχαν πολλοὶ Κληρικοὶ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἐκπρόσωποι Μοναστικῶν Ἀδελφοτήτων καὶ πλῆθος κόσμου. Ἀξιοσημείωτη ἦταν ἡ παρουσία πολλῶν νέων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἰδιαίτερος χάρηκαν τὴν ὀλοκληρωτικὴ ἀφιέρωση στὸ Θεὸ ἑνὸς νέου στὴν ἡλικία ἀνθρώπου, φίλου καὶ συμμαθητῆ πολλῶν ἀπὸ αὐτοὺς. Ὁ νέος Διάκονος μεγάλωσε στὴν Ἐνορία τῆς Λίμνης εἶναι πνευματικὸ τέκνο τοῦ Πρωτ. κ. Παλαιολόγου Μάνου, διακρίνεται γιὰ τὸ ἦθος, τὴν ἀγάπη του γιὰ τὴν Ἐκκλησία ἀλλὰ καὶ τὴν καλλιφωνία του. Τὸ ὄνομα Μεθόδιος ἔλαβε πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Μεθοδίου Ὀλύμπου, ἑνὸς ἐκ τῶν εἴκοσι ἕξι Εὐβοέων Ἁγίων, ὁ ὁποῖος μαρτύρησε τὸ 311 στὴ Χαλκίδα, ὑπῆρξε σημαντικὸς ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς καὶ συνέθεσε ὑπέροχο ὕμνο στὴν Ἀγνεία καὶ τὴν Παρθενία.

Ἡ Εὐβοία τίμησε τὸν Ἅγιο Διονύσιο Ζακύνθου

Μὲ μεγαλοπρέπεια καὶ ἐκκλησιαστικὴ εὐλάβεια πραγματοποιήθηκε στὶς 16.12.07, στὸν Ί. Ν. Ἁγ. Ἀθανασίου Ὁξυλίθου τῆς Εὐβοίας, ἡ ὑποδοχὴ τῆς Ἱερᾶς Ἐμβάδος τοῦ πολιούχου τῆς Ζακύνθου Ἁγ. Διονυσίου, Ἀρχιεπισκόπου Αἰγίνης τοῦ Θαυματουργοῦ, πού δωρήθηκε ἀπὸ τὴν Ί. Μ. Ζακύνθου. Πρόκειται γιὰ τὴν πρώτη Ἱ. Ἐμβάδα τοῦ Ἁγ. Διονυσίου πού δίδεται στὴν Εὐβοία, κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ί. Ναοῦ καὶ μὲ πρωτοβουλία τοῦ ἐφημερίου του Αἰδεσ. κ. Γ. Νάνου. Οἱ ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις περιλάμβαναν, πέραν τῆς ἐπίσημης ὑποδοχῆς τῆς Ἱ. Ἐμβάδος στὴν κεντρικὴ Πλατεία τοῦ Ὁξυλίθου, ἀπὸ τὸν Ί. Κληρὸ, τὸν Μ. Πανηγυρικὸ Ἐσπερινό, Ἀγιασμό, Ἀρτοκλασία, ἀπόδοση τῶν Ἐγκωμίων τοῦ Ἁγίου καὶ Λιτανεία στὸ

χωριὸ καὶ κορυφώθηκαν τὴν κυριώνυμη ἡμέρα μὲ τὴν Πανηγυρικὴ Θ. Λειτουργία μὲ ἱερατικὸ Συλλεΐτουργο καὶ ἀρτοκλασία. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἐορτῆς μετεφέρθη ἡ Ἱερὰ Ἐμβάδα σὲ ὄλους τοὺς κατάκοιτους ἀσθενεῖς τοῦ χωριοῦ γιὰ προσκύνηση.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν μεταναστῶν

Ἡμερίδα μὲ θέμα: «Ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν Μουσουλμάνων Μεταναστῶν, (Ἀναζητῶντας τρόπους συνύπαρξης)», πραγματοποιήθηκε στὶς 18.12.07 στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Ί. Μ. Περιστερίου μὲ ἐγκριση τῆς Ί. Συνόδου, ἀπὸ τὴν Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Μετανα-

στῶν, Προσφύγων καὶ Παλινοστούτων. Τὴν ἑναρξὴ τῆς Ἡμερίδας κήρυξε ὁ Σεβ. Περιστερίου κ. Χρυσόστομος. Στὴ συνέχεια ὁ Πρόεδρος τῆς Ε.Σ.Ε. Ἀρχιμ. κ. Τιμόθεος Ἄνθης ἔκανε εἰσαγωγὴ καὶ ἀκολούθησαν οἱ ὁμιλίαι: α) «Ἰσλαμικὸ πανόραμα: δειγματοληπτικὴ προσέγγιση στὸ Ἰσλάμ», ἀπὸ τὸν καθηγ. κ. Μ. Μαριόρα, β) «Παρουσίαση τῆς καταγραφῆς τῶν τόπων λατρείας τῶν μουσουλμάνων μεταναστῶν στὴν Ἀττικὴ», ἀπὸ τὸν κ. Ἀχμετ Μωαβία, γ) «Παρουσίαση τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν Ὀρθοδόξων ἐνοριακῶν συναντήσεων μὲ μουσουλμάνους μεταναστες, (καλὲς πρακτικὲς ποιμαντικῆς ἀντιμετώπισης)», ἀπὸ τὸν Αἰδεσ. κ. Γ. Γανωτῆ. Ἀκολούθησε συζήτηση. Τὴν Ἡμερίδα παρακολούθησαν οἱ Ἐφημεριοὶ τοῦ Λεκανοπεδίου Ἀττικῆς.

Παρουσίαση ἔργων τοῦ Κων. Πρίγγου στὴ Θεσσαλονίκη

Μὲ ἰδιαίτερη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε στὶς 28.11.07 ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στὸ Ἐνοριακὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ί. Μ. Ν. Ἁγ. Γρηγορίου (Παλαμᾶ) τῆς Ί. Μ. Θεσσαλονίκης, ἡ ἐπίσημη παρουσίαση τῶν ὡς σήμερα ἐκδοθέντων τριῶν τόμων μὲ τὰ μουσικὰ ἔργα τοῦ ἀειμνήστου Κων. Πρίγγου, Ἀρχοντος Πρωτοψάλτου τῆς Μ. τοῦ Χ.Ε. Πρόκειται γιὰ τὸ «Ἀναστασιματάριον», τὴν «Ἁγία καὶ Μ. Ἑβδομάδα» καὶ τὴ «Μουσικὴ Κυψέλη» τ. Α'. Κάθε τόμος συνοδεύεται ἀπὸ 2 ψηφιακοὺς δίσκους μὲ πρωτότυπες («ζωντανές») ἠχογραφήσεις του. Στὴν ἐκδήλωση παρέστησαν ὁ Παν. Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθιμος, ὁ Σεβ. Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος, ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ί. Μ. Θεσσαλονίκης Ἀρχιμ. κ. Ι. Τασσιᾶς, ἐκπρόσωποι τῆς τοπικῆς αὐτοδιοίκησης, καθηγητὲς Πανεπιστημίου, πρωτοψάλτες καὶ καθηγητὲς Βυζαντινῆς

Μουσικῆς, ἀπόγονοι τοῦ ἀειμνήστου Κων. Πρίγγου καὶ πλῆθος μουσικόφιλων. Τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία ἐκπροσώπησαν ὁ Ἀρχιμ. κ. Α. Ψωίνος, Διευθυντῆς τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου, καὶ ὁ Πρωτ. κ. Λ. Φ. Ψαριανός, Διευθυντῆς Διοικητικοῦ - Οἰκονομικοῦ. Ὁ Παν. κ. Ἀνθιμος ἀναφέρθηκε στὴν ἀξία τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ τῆς Παράδοσής μας καὶ ἐπαίνεσε τὴν προσπάθεια τῆς Ἀποστολικῆς «Διακονίας». Ὁ Πρωτ. Λ. Φ. Ψαριανὸς ἀναφέρθηκε στὸ ἱστορικὸ τῆς ἔκδοσης καὶ ὁ Ἀρχων Πρωτοψάλτης κ. Χαρ. Ταλιαδώρος μὲ γλαφυρὸ τρόπο στὶς ἀναμνήσεις του ἀπὸ τὴν γνωριμία καὶ τὴ μαθητεία του κοντὰ στὸν Κων. Πρίγγο. Ὁ μουσικοκριτικὸς κ. Ἄντ. Κωνσταντινίδης καὶ ὁ Ἐπιμελητῆς τῆς ἔκδοσης κ. Γ. Κωνσταντίνου ἀνέλυσαν ἀπὸ μουσικολογικὴ πλευρὰ τὸ ἔργο τοῦ Πρίγγου.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ είναι το υπεροχότερο πρότυπο ιερέα-ποιμένα.

Έτσι τον εκτίμησε η Έκκλησία.

Και γι' αυτό, ενώ οι έχθροί της τον καθαίρεσαν και προσπάθησαν να τον κρύψουν κάτω από τον μόδιον (Α' Τροπάριο των Αποστίχων της 27 Ιανουαρίου), όταν έγινε η ανακομιδή του λειψάνου του, η Έκκλησία, «ευφράνθη ανθομολογουμένη και λέγουσα: Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριον, αποδόντα μοι τον νυμφαγωγόν· τὸ στήριγμα τῆς πίστεως· τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀξιω-

πὸν παύουν πιά νὰ καῖνε ἀπὸ τὴν ἀγωνία γιὰ τὴν πορεία τῶν τέκνων τῆς.

Ἡ Έκκλησία κατανόησε τὸν ἅγιο Ἰωάννη ὡς τὸ υπεροχότερο πρότυπο ποιμένα. Γιατί ὡς ιερέας ἐργάστηκε, πνευματοκίνητα, τόσο πὸν καλύτερα δὲν γινόταν!

Γιατί; Τί ἔκανε;

Πῶς ἔβλεπε τὸ ἱερὸ καὶ κοσμοσωτήριο ἔργο, τὸ δικό του καὶ τοῦ κάθε παπᾶ;

Καὶ τί μᾶς λέγει ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ὁ ιερέας;

Γιὰ τὸ θέμα μας, ὁ ἱερὸς πατέρας μας ἔχει γράψει πολλὰ. Ὅλα θεόσοφα.

Θὰ σταθῶ σὲ τρία σημεία. Ὅτι ὁ ιερέας πρέπει:

α) Νὰ εἶναι ἄνθρωπος ἐπικοινωνίας.

β) Νὰ εἶναι καλὸς ἰατρός.

γ) Νὰ εἶναι καὶ καλὸς πατέρας.

Α. Ἄνθρωπος ἐπικοινωνίας

Ἐπικοινωνία ἔχουν δύο ἄνθρωποι, ὅταν μποροῦν: νὰ συνομιλοῦν μεταξύ τους ἤρεμα καὶ εἰρηνικά, μὲ ἀγάπη· νὰ λύνουν τὰ

προβλήματα πὸν τοὺς παρουσιάζονται στὴ ζωὴ τους· καὶ ὄχι νὰ τὰ αὐξάνουν καὶ νὰ τὰ πολλαπλασιάζουν!

Τὸ μεγαλύτερο πρότυπο ἐπικοινωνίας ὑπῆρξε ὁ Κύριος: «ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν, ἵνα ἐπακολουθήσωμεν τοῖς ἰχνεσιν Αὐτοῦ» (Α' Πέτρον 2,21).

Θαυμάζουμε τὴν ὑπέροχη ἐπικοινωνία τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὴν Σαμαρείτιδα, γυναίκα πόρνη, ἀμετανόητη, παραδομένη στὰ πάθη τῆς· καὶ στὴν προκατάληψη τῶν φανατικῶν αἰρετικῶν τῆς φρονημάτων.

Θαυμάζουμε, πῶς «ταῖς γλυκείαις προσρήσεσι» τὴν μετόχευσε «ὁ σοφὸς δημιουργὸς πρὸς αἴτησιν τοῦ αἰδίου ὕδατος» (Δοξαστικὸν τῶν Αἰῶν τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος). Καὶ τόσα ἄλλα!... Ὁ τρόπος πὸν ὁ Κύριος ἐφέρθη στὸν φαρισαῖο, στὸν Πιλάτο, στὸν Πέτρο, στὸν Ἰούδα, εἶναι γιὰ μᾶς τὰ ἱερώτερα πρότυπά μας.

Καὶ μᾶς λένε: Ὁ παπᾶς δὲν κάνει ἐν καιρῷ ἐργασίας οὔτε νὰ θυμώνει, οὔτε νὰ μπλοκάρει! Δὲν μπορεῖ οὔτε νὰ ἀποσύρεται, οὔτε νὰ κρύβεται καὶ νὰ μὴ συναναστρέφεται κανένα! Φυ-

Πῶς βλέπει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τὸν Ποιμένα*

Τοῦ Μητροπολίτου Νικοπόλεως Μελετίου

μάτων μου καὶ ἀνάπαυσιν τῶν ἐμῶν κροτάφων» (Δοξαστικὸ τῶν Ἑσπερίων τῆς 27 Ιανουαρίου).

Γιὰ κανέναν ἄλλον δὲν εἶπε ἡ Έκκλησία τέτοια λόγια! Καὶ τὰ λόγια αὐτὰ μᾶς λένε:

Ἡ Έκκλησία εἶναι τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἐχει ἓνα ἔργο: νὰ ἐνώσει στὸ σῶμα τῆς τοὺς πάντες. Γιατί αὐτὸ θέλει «ὁ πάντας θέλων σωθῆναι». Καὶ ὅταν ἔχει τέτοιον ποιμένα, δὲν τὴν πιάνει ἀγωνία, πόνος, πένθος. Ἀντίθετα· μπορεῖ καὶ νὰ κοιμᾶται γαλήνια· ἀφοῦ ὁ πηδαλιούχος τοῦ ἔργου τῆς εἶναι: ἀληθινὸς «νυμφαγωγός»· «στήριγμα τῆς πίστεως», πὸν εἶναι πάντοτε ΜΙΑ, ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπέθανε διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ «ὑπόληψιν τῶν ἀξιωματῶν τῆς», δηλ. πρότυπο ποιμένα, πὸν ξέρεи νὰ ἀναπληρῶναι τὰ ὑστερήματα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί του· μὲ κόπους πολλοὺς «ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὁ ἔστιν Ἐκκλησία» (Κολ. 1,24), καὶ γιὰ ὅλα αὐτὰ «ἀνάπαυση τῶν κροτάφων» τῆς,

* Εἰσήγηση στὸ Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο «Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος», Θεσσαλονίκη 22-25 Νοεμβρίου 2007.

σικὰ τότε δὲν ἐνοχλεῖ μὲν κανέναν, ἀλλὰ καὶ δὲν ὠφελεῖ κανέναν! Καὶ –τότε– καταντάει κάτι σὰν τὸν ιερέα τῆς παραβολῆς τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη, πὸν κοίταζε τὸν ἑαυτό του· καὶ ἐλθὼν καὶ ἰδὼν τὰ προβλήματα τοῦ ἐμπροσθέντος εἰς τοὺς ληστές, τὸν ἀντιπαρήλθε (Λουκ. 10,31).

1. Κίνδυνος μικρὸς; εὐκαταφρόνητος; Κάθε ἄλλο!

Λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης:

Παρὰ λίγο σὲ αὐτὸ τὸ πάθημα νὰ παρασυρθῶ καὶ ἐγώ! Νὰ ἀρχίσω νὰ κοιτάζω τὸν ἑαυτό μου! Μὲ ἐφύλαξε ὁ Θεός. Καὶ πῆρε τὴν φωτιά, πὸν μὲ ἀπειλοῦσε, ἀπὸ τὸ κεφάλι μου! Πόσο θὰ κρυβόμουν; Πόσο θὰ κοροῖδενα τὸν κόσμος; Μπορεῖ ἄνθρωπος μὲ τέτοια μυαλὰ νὰ κρυφτεῖ; Τέτοιος ἄνθρωπος ἔτσι καὶ ξεπροβάλλει, σὲ λίγο θὰ γίνεи στὸν κόσμος περίγελος καὶ καταγέλαστος (Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσόστομου, Περὶ Ἱερωσύνης ἐν Sources Chretiennes, vol. 272, p. 330, 15. Στὸ ἐξῆς S.Chr. 272)!

Καὶ συνεχίζει ὁ ἅγιος:

Δὲν περνᾶνε μοναχικοὶ τρόποι οὔτε στὴν κοινωνία οὔτε στὴν Έκκλησία μὲ τὸ πολυποικιλὸς τῆς ποιμνίου! Οἱ μοναχοί, ὅσο καλοὶ καὶ ἂν εἶναι ὡς μοναχοί, σὲ ἐπικοινωνία μὲ κόσμος εἶναι ἀγύμναστοι. Καὶ ἂν μπλέξουν, οὐαί! Γιατί, ὅσο καὶ ἂν στὸ μοναστήρι τοὺς ἦσαν ἀγω-

νιστές, ἐδῶ στὸν κόσμος «οὐδὲν διενηρόχασι τῶν ἀγυμνάστων»! Ὅποιος θέλει νὰ μπεῖ στὸ στάδιο, στὸν ἀγῶνα γιὰ διαποίμανση ψυχῶν, πρέπει νὰ ἔχει μεγάλη δύναμη ψυχῆς! Καὶ πρῶτα ἀπὸ ὅλα πρέπει νὰ ξέρεи νὰ συγκρατεῖ τὴν ὀργὴ καὶ τὸν θυμὸ του. Νὰ μὴν τὸν κυβερνᾶνε συναισθήματα! Ἄλλὰ νὰ ἔχει σύνεση, νὰ ἔχει μυαλό, νὰ ἔχει νοῦν Χριστοῦ! Σὲ τέτοια, οἱ καλοὶ μοναχοὶ εἶναι συνήθως «λίγοι»! Δὲν εἶχαν στὸ μοναστήρι ἀφορμές. Δὲν εἶχαν ἄνθρωπους νὰ τοὺς σκάζουν· ἢ νὰ τοὺς πρῆξουν τὸ συκῶτι! Πῶς νὰ ἀντέξουν σὲ θυμὸ; Πῶς νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὰ προβλήματα τῆς Έκκλησίας, πὸν στὴν πραγματικὴ τους ὄψη δὲν τὰ εἶδαν ποτέ; Θὰ ἔλεγα: τὰ ξέρουν μόνο ἀπὸ μακριά! καὶ μόνο κριτικάροντας! Καὶ πράγματα «ὑπομένουσι ἀηδῆ καὶ χαλεπά (S. Chr. 272, p. 328, 42-57)!

2. Καὶ σὲ ἄλλο σημεῖο ὁ ἅγιος εἶναι σαφῆς, καὶ πιὸ τσουχτερός! Λέγει:

Εἶναι φοβερό νὰ ἔχεις παπᾶ πὸν δὲν ἀντέχει νὰ ἀκούσει σκῶμμα, βρισιά, κακολογία, γνώμη ἀντίθετη στὴν δική του· καὶ νὰ τὸν βλέπεις, σὲ κάθε τέτοιο νὰ χάνει τὴν ἰσορροπία-αὐτοκυριαρχία του καὶ νὰ γίνεται θηρίο: «καὶ μᾶλλον τῶν χαλεπωτάτων ἀγριαίνειν θηρίων»!

Καὶ ξεσπαθώνει, θὰ ἐλέγαμε, ὁ ἅγιος:

Τέτοια πρόσωπα εἶναι ἐντελῶς ἀκατάλληλα γιὰ ἱερεῖς ὑπῆρέτες τῆς Έκκλησίας τοῦ Χριστοῦ! Χίλιες φορές προτιμότερος ἄνθρωπος, πὸν δὲν εἶχε ψωμί νὰ φάει καὶ πέρασε τὴν ζωὴ του ὀλόκληρη ξυπόλυτος! Αὐτός, ἂν γίνεи παπᾶς, δὲν πρόκειται νὰ βλάψει κανέναν σὲ τίποτε! Ἐνῶ ἀντίθετα, ἐκεῖνος πὸν ἀφήνει τὸν θυμὸ του νὰ ἐκδηλώνεται ἀγριος, θὰ προκαλέσει τρομερὰ πνευματικὰ προβλήματα στοὺς ἀνθρώπους πὸν θὰ ἔχουν τὴν ἀτυχία νὰ τὸν ἔχουν ποιμένα (S. Chr. 272, p. 176, 140-155).

Καὶ τότε, τί πᾶ κι ἂν θὰ ὑπάρχουν μερικοὶ ἐνορίτες, ἄνθρωποι ἅγιοι, πὸν ὅλα τὰ κατανοοῦν; Εἶπε ὁ Κύριος: Οὐκ ἤλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν! Καὶ ἀλλοίμονο ἂν ὁ παπᾶς, ὁ ὅποιος παπᾶς, χαιρεταῖ τὴν «καλὴ» ὁμαδοῦλα πνευματικὰ του τέκνα = ψυχοῦλες ἅγιες! Δὲν ἔγινε παπᾶς γιὰ αὐτοὺς (S. Chr. 272, p. 180).

(Συνεχίζεται)

Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ;

Εισαγωγικές σκέψεις

Με άρθρο ή χωρίς άρθρο καλούμεθα να ορίσουμε διάφορα ουσιαστικά με άλλα ουσιαστικά σὰ νὰ ἦταν εὐκόλο νὰ προσδιορίσουμε τὸ τί ἐστὶ κάτι με κάτι ἄλλο. Συνήθως ἀκολουθεῖ μία σειρά λέξεων ἐπεξηγηματικῶν ὡσὰν ἡ πολυωνυμία νὰ μποροῦσε νὰ ἐξαντλήσει τὶς ὀρίζουσες τοῦ ἀντικειμένου πού ἐπιθυμοῦμε νὰ καθορίσουμε. Ἐχοντας, ὅμως, ὀρίσει κάτι δὲν ἀρκούμεστε ἀπλᾶ στὸν ὀρισμὸ ἀλλὰ θέλουμε νὰ προβοῦμε σὲ ἐνέργειες ἡ μᾶς ὡθοῦν ἄλλοι σὲ μία ἐνεργοποίηση με τρόπο προστακτικό. Γιὰ παράδειγμα, στὸ «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ ὁδὸς» ἀκολουθεῖ τὸ «ἀκολουθεῖτω μοι» (Ἰωάννου 14,16 - Ματθαίου 16,24) προϋποθέτοντας βεβαίως μία βούληση («εἴ τις θέλει») γιὰ ἀκολουθία καὶ γιὰ δράση.

Σ' αὐτὲς τὶς σκέψεις ὁδηγήθηκα πηγαίνοντας σὲ μία ἔκθεση φωτογραφίας φίλου. Πήγαυα νωρίτερα ἀπὸ τὴν ὥρα τῶν ἐγκαυνίων ὁπότε εἶχα λίγο καιρὸ νὰ περιδιαβάζω στὸν δρόμο ἢ νὰ διαβάζω τὶς τελευταῖες εἰδήσεις στὶς ἀναρτημένες ἐφημερίδες στὰ περίπτερα. Ἐνας πίνακας πλαστικοποιημένος μοῦ τράβηξε τὴν προσοχή. Ὡς ἐπιγραφή εἶχε: Ἡ Ζωὴ εἶναι... Ἀκολουθοῦσαν δεκαεξὶ οὐσιαστικά: Ὁμορφιά, εὐκαιρία, ὑπόσχεση, πίκρα, τραγωδία, εὐλογία, ἀγάπη, καθῆκον, μυστήριον, θησαυρός, ὕμνος, ἔρωτας, παιχνίδι, περιπέτεια, ὄνειρο, εὐτυχία. Ὁ συντάκτης τοῦ κειμένου δὲν δεχόταν καμία ἀντίρρηση γιὰτὶ δίπλα στὸ κάθε οὐσιαστικὸ σοῦ ὑποδείκνυε ἀναντίρρητα συγκεκριμένο τρόπο δράσης με προστακτικὴ ἐγκλιση.

Μοῦ ἔκανε ἐντύπωση αὐτὸ τὸ «κατεβατό» οὐσιαστικῶν καὶ ρημάτων. Θέλησα νὰ τὸ ἀγοράσω ἀλλὰ ἦταν τὸ τελευταῖο ἀντίτυπο· πιθανὸν ὁ συντάκτης νὰ τοὺς προμήθευε καὶ ἄλλα στὸ μέλλον. Καλοῦ κακοῦ σ' ἓνα πρόχειρο χαρτὶ ἀντέγραψα τὸ περιεχόμενο καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφή μου με τὸν Ἡλεκτρικὸ μπόρεσα νὰ ἐμβαθύνω παίρνοντας τὴν ἀπόφαση τὶς σκέψεις μου νὰ τὶς ἀποτυπώσω σὲ χαρτὶ κρίνοντας ὅτι μπορεῖ νὰ χρησίμευαν καὶ σὲ

Τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου
Ὁμ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ἄλλους. Δυστυχῶς τὸ κείμενο ἦταν ἀνυπόγραφο καὶ ἔτσι δὲν μπόρεσα νὰ ζητήσω τὴν ἄδεια γιὰ τὴν μεταφορὰ του ἐκτὸς περιπτέρου... Ἄς μᾶς συγχωρέσει ὁ ἐμπνευστὴς του. Ἄλλωστε πιστεύω ὅτι κρυφὴ ἐπιθυμία κάθε συγγραφέα εἶναι νὰ διαδίδονται οἱ ιδέες του. Θέλω νὰ ἐλπίζω ὅτι δὲν τὸν προδίδω ἀν παίρνοντας ὡς ἔναυσμα τὸ κείμενο τοῦ ἀναπτύξω τὶς σκέψεις πού μοῦ ἤλθαν διαβάζοντάς το.

Τὰ οὐσιαστικά καὶ τὰ ρήματα

• *Ἡ Ζωὴ εἶναι ΟΜΟΡΦΙΑ. Θαύμασέ την.*

Πόσες φορές χανόμαστε στὴν καθημερινὴ τύρβη καὶ ἀφήνουμε ἓνα ὀλόκληρο ποτάμι νὰ μᾶς ξεφύγει μέσα ἀπὸ τὰ χέρια. Χάνουμε τὴν ὁμορφιά τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἐσωτερικὴ δική μας. Περισπώμεθα περὶ πολλὰ καὶ χάνουμε τὸ κάλλος πού μᾶς περιβάλλει, τὴν ὁμορφιά πού σὴν σὴν. Δίκαια ἡ Ἐκκλησία μᾶς προβάλλει ὡς ἰδεῶδες τῆς τὸν φιλοκαλικὸ ἄνθρωπο.

• *Ἡ Ζωὴ εἶναι ΕΥΚΑΙΡΙΑ. Ἀρπαξέ την.*

Ἡ βιβλικὴ ἔννοια τοῦ χρόνου ὡς καιροῦ, συναντᾶ τὴν ἀρχαιοελληνικὴ ἀντίληψη τοῦ καιροῦ ὡς εὐκαιρίας, ὡς τῆς εὐνοϊκῆς καὶ «σωστῆς» στιγμῆς πού δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀφήσουμε νὰ προσπεράσει.

• *Ἡ Ζωὴ εἶναι ΥΠΟΣΧΕΣΗ. Τήρησέ την.*

Στὴ σημερινὴ ἐποχὴ οἱ ὑποσχέσεις συνιστοῦν «πρόκληση γιὰ μὴ τήρηση». Εἶναι γνωστὴ ἄλλωστε ἡ ρῆση «τὸ τάξιμο δὲν χαλάει σπῆτι ἀλλὰ τὸ δόσιμο» πού μᾶς ἐλευθερώνει ἀπὸ δεσμεύσεις. Ἄς γίνουμε ὡς τὰ παιδιά πού ἢ στιχομυθία τους: «Ἐποσχέσου» - «Ἐπόσχομαι» ἦταν κανόνας ζωῆς.

• *Ἡ Ζωὴ εἶναι ΠΙΚΡΑ. Ξεπέρασέ την.*

Ἐμεῖς μένουμε τὶς περισσότερες φορές με τὶς πικρίες μας. Κι εἶναι πολλές οἱ περιπτώσεις πού ἡ ζωὴ μᾶς πικραίνει κι ἡ πίκρα μᾶς δὲν γλυκαίνει με τίποτε. Τότε γινόμαστε πικρόχο-

λοι με τοὺς ἑαυτοὺς μας καὶ με τοὺς ἄλλους καὶ φαρμακωνοῦμε τὴ ζωὴ μας. Τότε θυμᾶμαι τὸν Γέροντα Πορφύριο πού ἐπεκαλεῖτο τὸν «γλυκυτάτο Ἰησοῦ». Κάτι θὰ ἤξερε αὐτὸς γιὰ τὴν πηγὴ τῆς γλυκύτητος.

• *Ἡ Ζωὴ εἶναι ΤΡΑΓΩΔΙΑ. Ἀντιμετώπισέ την.*

Πολλὰ μποροῦν νὰ συμβοῦν στὴ ζωὴ ἐνὸς ἀνθρώπου. Ἀρρώστιες, θάνατοι, φτώχεια, ἀνεργία, συμφορὲς τοῦ βίου. Δὲν πρέπει νὰ τὸ βάνεις κάτω οὔτε νὰ ὀπισθοχωρήσεις οὔτε νὰ γυρίσεις τὰ νῶτα σου γιὰτὶ θὰ δεχθεῖς πλήγματα πίσωπλατα. Τὶ ὠραία λέξη τὸ ρῆμα ἀντι-μετωπίζω. Τὸ μέτωπο ψηλά. Νὰ θυμᾶσαι ὅτι στὴ λύση τῆς τραγωδίας, τῶν τραγωδιῶν ὑπάρχει ἓνας ἀπὸ μηχανῆς θεός. Ὁ Εὐριπίδης τὸν ἀνακάλυψε εὐστοχα. Ὁ Θεὸς ἡμῶν μᾶς ἀποκάλυψε ὅτι «μεθ ἡμῶν ἐστὶ πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μας».

• *Ἡ Ζωὴ, ὅμως, εἶναι καὶ ΕΥΛΟΓΙΑ. Δέξου την.*

Εἶναι, δηλαδή, ἓνα μεγάλο δῶρο, ἀνέλπιστο. Αὐτὴ ἡ ἐρμηνεία μοῦ ἔρχεται πρόχειρα. Δέξου την. Δὲν μπορεῖς νὰ δώσεις ἀντί-τιμο. Δὲν μπορεῖς νὰ τὴν ἐπιστρέψεις πίσω. Ὑποχρεῶνσαι νὰ τὴν παραλάβεις σὰν μία «εὐλογία» ἀγιορείτικη. Ὅταν ἀρνούμενος νὰ πάρεις κάτι πού σοῦ προσφέρουν σὲ ἀφοπλίζουν λέγοντάς σου: εἶναι «εὐλογία».

• *Ἡ Ζωὴ εἶναι ΑΓΑΠΗ. Νιώσε την.*

Σ' ἓναν κόσμον ποτισμένο με μῖσος, με ἀδιαφορία, ἐστὶ πρέπει νὰ κινεῖσαι μ' ἓνα «ἀνιχνευτὴ ἀγάπης». Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἀγαπᾶς. Θὰ ἔλεγα ὅτι ὀφείλεις νὰ διακρίνεις τὰ παραμικρὰ σημάδια ἀγάπης γιὰτὶ ὑπάρχουν. Νὰ ἔχεις τὰ μάτια ἀνοιχτὰ κι ὅλες σου τὶς αἰσθήσεις ὀρθάνοιχτες καὶ γιὰ ψίχουλα ἀγάπης. Δὲν μπορεῖ, κάποιος μᾶς ἀγαπάει... Ἡ διαβεβαίωση τοῦ Παύλου ἀντηχεῖ ἐπικαιρα: «τὶς ἡμᾶς χωρίζει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ»;

• *Ἡ Ζωὴ εἶναι ΚΑΘΗΚΟΝ. Ἀνάλαβέ το.*

Σὲ μία ἐποχὴ πού ὄλο γιὰ δικαιώματα μιλάμε ἄς θυμηθοῦμε καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις. Δὲν ὑπάρχουν μόνο ἀναλήψεις καταθέσεων ἀλλὰ καὶ ὑπηρεσιῶν, καθηκόντων.

• *Ἡ Ζωὴ εἶναι ΜΥΣΤΗΡΙΟ. Ἐξερεύνησέ το.*

Οἱ ἐπιστήμονες ὄλο καὶ ἐρευνοῦν τὴν προέλευση τῆς ζωῆς καὶ τὰ μυστικά της. Ἐφθασαν νὰ ἀποκρυπτογραφήσουν καὶ τὸ ἀνθρώπινο γονιδίωμα. Ἡ ζωὴ δὲν ἐξαντλεῖται μόνο στὴν βιολογικὴ τῆς ὑπόσταση. Ἡ ζωὴ, ἀν εἶναι μυστήριον, εἶναι γιὰτὶ σοῦ προκαλεῖ ἀπορία, σὲ βάνει μπροστὰ στὸ ἀναπάντεχο καὶ στὸ ἄπειρο. Ἡ ἐξερεύνησή σου πάντως εἶναι περιορισμένη καὶ κατὰ μίαν ἄλλην ἐκδοχὴν «οὐ δέχεται τὸ μυστήριον ἔρευνας»!

• *Ἡ Ζωὴ εἶναι ΘΗΣΑΥΡΟΣ. Διαφύλαξέ τον.*

Τὸ ζήτημα με τοὺς θησαυροὺς δὲν εἶναι πῶς θὰ τοὺς βρεῖς ἀλλὰ πῶς θὰ τοὺς διαφυλάξεις. Θυμηθεῖτε τὸ σλόγκαν με τὸ νερό. «Προσέχουμε γιὰ νὰ ἔχουμε». Ἡ ζωὴ εἶναι θησαυρὸς ἀλλὰ ὄχι ἀδαπάνητος. Τὸ ἀποθέματά της ἐξαντλοῦνται. Εἶναι σὰν τὸν καλὸ μαργαρίτη πού γιὰ νὰ τὸν ἀγοράσουμε ξεπουλάμε ὅ,τι ἔχουμε καὶ δὲν ἔχουμε καὶ δὲν τὸν ρίχνουμε μετὰ ταῦτα στὰ σκυλιά. Εἶναι πολὺτιμη καὶ ἐφόσον εἶναι πολὺτιμη τὴ φυλάμε σὰν τὰ μάτια μας. Γιὰ νὰ μὴν ἀναγκασθοῦμε στὸ τέλος ἀναζητώντας τὴ νὰ διερωτηθοῦμε: «πού εἶναι ἡ Ζωὴ πού τὴ σπαταλήσαμε ζώντας»;

(Συνεχίζεται)

Η έπιστολή του αδελφού την οποία δημοσιεύω παρακάτω θα μοιραστεί σε δυο συνέχειες λόγω του μήκους της. Θεώρησα ότι αξίζει δυο συνεχόμενα άρθρα να αφιερωθούν στο ζήτημα διότι είναι όντως φλέγον και οφείλει να απασχολήσει την Έκκλησία μας έπειγόντως. Πρόκειται για την ποιμαντική στα νοσοκομεία.

«Σεβαστέ πάτερ Βασίλειε,

...Έτυχε να γίνουμε μάρτυρες και αποδέκτες μιᾶς ποιμαντικά τόσο σημαντικής όσο και προβληματικής, πιστεύουμε, πλευρᾶς τῆς παρουσίας τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀφορώσης σ' ἓνα κομμάτι

Νοσοκομείο: Ένας προνομιακός τόπος ποιμαντικῆς

του ποιμνίου της που τόσο τη χρειάζεται: πρόκειται για τη λειτουργία των νοσοκομειακῶν παρεκκλησιῶν. Θὰ μᾶς ἐπιτρέψετε νὰ ξεκινήσουμε τίς σκέψεις μας περιγράφοντας τρεῖς σκηνές.

Σκηνή πρώτη: Ὡρα δώδεκα τὸ βράδυ στὸ προαύλιο νοσοκομείου μεγαλούπολης. Περνώντας βιαστικά πίσω ἀπὸ τὸ ἱερό τοῦ νοσοκομειακοῦ παρεκκλησιῶν – ἓνα πραγματικό κόσμημα – ἀντιλαμβανόμαστε μία φωνή πὸν κλαίει γοερά. Τὴν ἴδια στιγμή πὸν ξαφνιασμένοι στρέφουμε τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἐκεῖ, τὸ πρόσωπο πὸν θρηνεῖ ἀντιλαμβάνεται τὴ δική μας παρουσία καὶ φωνάζει ἱκετευτικά: «πάτερ, πάτερ!» Κοντοστεκόμαστε καὶ πλησιάζουμε διστακτικά, καθὼς τὸ ἄλλο πρόσωπο σπεύδει πρὸς τὸ μέρος μας. Εἶναι μία γυναίκα μέσης ἡλικίας. «Εἶστε ἀπὸ ἐδῶ;», ρωτᾷ διακόποντας λίγο τοὺς λυγμούς της. Πρὶν προλάβουμε νὰ τῆς ἐξηγήσουμε πὸς «ὄχι», λέει μὲ πέντε λέξεις τὴν ἱστορία ἑνὸς οικογενειακοῦ δράματος, μὲ πρόσωπο τῆς οἰκογενείας πὸν νοσηλεύεται σὲ κρίσιμη κατάσταση. «Πεῖτε μου πάτερ, τί νὰ πῶ; Τί προσευχή νὰ λέω, τὸ Πάτερ ἡμῶν; Τὸ λέω, ἀλλὰ δὲν βρίσκω

ἀνακούφιση. Πεῖτε μου πάτερ τί νὰ κάνω. Ἡ... θὰ πεθάνει». Τὸ παραλήρημα συνεχίζεται μὲ προτάσεις πὸν ἔχουν εἶρμό ἀλλὰ ἀναδύονται ἢ μιὰ μετὰ τὴν ἄλλη χωρὶς σύνδεση, πηγαῖα, μὲ τὸν αὐθορμητισμὸ πὸν δίνει ἢ ἀπόγνωση, διακόποντας τὸν ἴδιο γοερό θρήνο. Τὸ πρόσωπο ἐμφανῶς εἶναι σὲ ἀλλοφροσύνη. Ὁ ναὸς εἶναι κλειστός. Δὲν ὑπάρχει καν ἀνοικτὸς ἓνας χώρος γιὰ ν' ἀνάψει κανεῖς ἓνα κερί, νὰ συζητήσει, ἢ ἔστω νὰ κλάψει ἀθέατος. Εὐτυχῶς εἶναι καλοκαίρι καὶ ὁ χώρος πίσω ἀπὸ τὸ ἱερό πληροῖ τις προϋποθέσεις τῆς ιδιωτικότητας μέσα στὸ ἀπειρανο νοσοκομείο. Μία ἀκρόαση λίγων λεπτῶν, δυὸ ἀπλὰ σύντομα λόγια συμπάθειας καὶ παρηγορίας μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά ὅπως βγήκαν ἐκεί-

νη τὴ στιγμή, ὑπόσχεση γιὰ προσευχή, μία παρότρυνση γιὰ ἐλπίδα: τὸ κλάμα δὲν σταμάτησε, ἀλλὰ τώρα εἶναι πιὸ ἤρεμο, τὸ πρόσωπο δείχνει νὰ αὐτοκυριαρχεῖται. Ἡ γυναίκα γυρίζει στὴν «κρυψώνα» τῆς γιὰ τὸ ὑπόλοιπό της νύχτας.

Σκηνή δεύτερη: Ὡρα ἐπισκεπτηρίου σὲ μονάδα ἐντατικῆς θεραπείας. Ἴσως ἢ ἐπίσκεψη πρόκειται ν' ἀρχίσει ἢ μόλις τέλειωσε. Στὸν πλησιέστερο αἴθριο χώρο ἓνας ὄμιλος ἀνθρώπων περικυκλώνει δυὸ συντετριμμένα πρόσωπα μέσης ἡλικίας (γονεῖς;). Δὲν φοροῦν μαῦρα, ἄρα ἔχουν κάποιον πὸν ἀκόμα ζεῖ. Φαίνεται νὰ βρίσκονται στὴ φάση ἑνὸς βαθέος, συνειδητοποιημένου πένθους, χωρὶς ἔξαλλες ἐκδηλώσεις ἀλλὰ μὲ ἓνα πόνον πὸν ζωγραφίζεται μόλις ἐντεῦθεν τῶν ὀρίων τῆς ἀπογνώσεως στὶς ὄψεις τους. Οἱ συγγενεῖς(;) πὸν τοὺς περιτριγυρίζουν δείχνουν νὰ κοιτάζουν κάτω, νὰ μὴν ἔχουν τί νὰ πῶν, νὰ προσπαθοῦν μόνο διστακτικά καὶ παρηγορητικά νὰ πλησιάσουν, ν' ἀγκαλιάσουν καὶ ν' ἀγγίξουν. Ἡ ὅλη σκηνή εἶναι εὐγλωττὴ ἀλλὰ καὶ προξενεῖ τὸ σεβασμὸ πρὸς τὴν ἀξιοπρέπεια στὴν ἐκδήλωση ἑνὸς πόνου πὸν φαίνεται ἀβάσταχτος. Δέκα μέτρα (ὄχι περισσότερο) παραδίπλα, ὁ νεαρός ἄγαμος ἐφημέριος τοῦ νοσοκομείου συζητεῖ μὲ κάποιον (προφανῶς γνωστό) σὲ ἐμφανῶς εὐχαρι

Τὰ ἐρωτήματά σας καὶ οἱ προτάσεις σας νὰ ἀπευθύνονται στὸν π. Βασίλειο Θερμό, Ἐρατοῦς 11, Παλλήνη 153 51 ἢ στὸ thermosv@otenet.gr.

τόνο. Δὲν στρέφει καν τὸ βλέμμα πρὸς τὴ σκηνή πὸν παραδίπλα ἐκτυλίσσεται. Δὲν ἔχει καὶ δὲν ἐπιδιώκει καμμιά ἐπαφή μὲ τοὺς ἀνθρώπους μέχρι πὸν φεύγουν. Δὲν ἀλλάζει ὡς τότε οὔτε τὸν τόπο οὔτε τὸν τόνο τῆς συναναστροφῆς του (πὸν δὲν εἶναι σὲ καμμιά περίπτωση ἐκτὸς τοῦ μέτρου ἢ ἀσύμβατη μὲ τὴν ιδιότητά του)».

Τὸ νοσοκομείο ἀποτελεῖ χώρο ἀπὸ τὸν ὁποῖο θὰ περάσει τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ πληθυσμοῦ, εἴτε ὡς ἀσθενεῖς εἴτε ὡς συγγενεῖς. Ταυτόχρονα, λόγω τῆς ἰδιάζουσας ψυχικῆς κατάστασης στὴν ὁποία βρίσκονται τόσο ὁ ἀσθενῆς ὅσο καὶ ὁ συγγενῆς, γίνονται ἰδιαίτερα δεκτικοὶ σὲ ποιμαντικὴ παρουσία καὶ παρέμβαση. Δὲν θὰ εἶναι ὑπερβολὴ νὰ ἰσχυριστοῦμε ὅτι τὸ νοσοκομείο συνιστᾷ προνομιακὸ τόπο ποιμαντικῆς δράσης.

Ἐχω γνωρίσει κι ἐγώ, ὅπως ὅλοι μας, περιπτώσεις κληρικῶν πὸν ἀγωνίζονται ἥρωικὰ στὸ νοσοκομειακὸ χώρο. Κάποιοι ἀπὸ αὐτοὺς τὸν ἐπέλεξαν συνειδητὰ, ἴσως καὶ νὰ ἀφιέρωσαν ἐκεῖ ὀλόκληρη τὴν ἱερατικὴ ζωὴ τους. Ἐγιναν καὶ συνεχίζουν νὰ γίνονται αἴτιοι θαυμαστῶν μεταστροφῶν ἀσθενῶν καὶ συγγενῶν, πρόξενοι παρηγορίας, ἐλπίδας, μετανοίας, σωτηρίας. Καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ βαρὺ προσωπικὸ τίμημα: κόπωση σωματικὴ καὶ ψυχικὴ, παραμέληση τῆς οἰκογενείας τους, μειωμένο εἰσόδημα κ.ἄ. Ἀλλὰ οἱ ὑποδειγματικὲς αὐτὲς περιπτώσεις δὲν πρέπει νὰ ὀδηγήσουν σὲ ἐφησυχασμὸ καὶ νὰ ἀναστῆλουν τὴν αὐτοκριτικὴ μας.

Ὁ ἐπιστολογράφος καταθέτει τὴν ἐμπειρία του γιὰ τὴν ὁποία λίγοι θὰ διαφωνήσουν ὅτι δυστυχῶς ἀποτελεῖ πραγματικότητα. Δὲν γνωρίζουμε τὰ αἴτια τῶν συγκεκριμένων περιστατικῶν. Ἐνδεχομένως ὁ ἐφημέριος τοῦ πρώτου νοσοκομείου νὰ βρισκόταν σὲ ποιμαντικὴ ἐπίσκεψη σὲ κάποιον θάλαμο. Ἴσως νὰ μὴν ἦταν πρακτικὰ δυνατὸ νὰ παραμένει ἀνοικτὸς ὁ ναὸς τῆς νύχτας. Καὶ ἴσως ὁ ἐφημέριος τοῦ δεύτερου νοσοκομείου νὰ μεταχειρίζοταν ἄθελά του τὴν συναισθηματικὴ ἀπόσταση ἀπὸ τοὺς κοντινοὺς του πάσχοντες γιὰ νὰ προστατεύσει τὸν ἑαυτοῦ του

Ἐπὶ τεχνικὸ λάθος, στὸ ἄρθρο τοῦ τεύχους Νοεμβρίου μπῆκε ξανά ὁ τίτλος τοῦ προηγούμενου τεύχους στὸ ἄρθρο τοῦ π. Βασιλείου. Ζητοῦμε συγγνώμη ἀπὸ τὸν ἴδιο καὶ τοὺς ἀναγνώστες μας.

ἀπὸ τὴν ψυχικὴ φθορὰ πὸν καιροφυλακτεῖ στοὺς ἐκτιθέμενους σὲ τόσο ἀνθρώπινο πόνον. Δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ κατακρίνουμε, μόνο νὰ προβληματιστοῦμε γιὰ τὸ δέον γενέσθαι.

Ἡ θέση τοῦ ἐφημερίου νοσοκομείου παρουσιάζει ἰδιαιτερότητες πὸν λίγοι χαρακτήρες τίς ἀντέχουν. Ὁ ἐφημέριος ἐνορίας θὰ γευτεῖ καὶ χαρούμενα γεγονότα (γάμους καὶ βαπτίσεις), θὰ συμμετάσχει στὴ ζωὴ τῶν ἐνοριτῶν του στὴν ὁποία οἱ λυπητερές στιγμὲς συνυπάρχουν μὲ χαρμόσυνες. Ἐπὶ πλέον θὰ ἔχει τὴν ἀνθρώπινη ἱκανοποίηση νὰ δεῖ τίς ποιμαντικὲς του προσπάθειες νὰ καρποφοροῦν μέσα στὸν χρόνο, ἐνῶ στὸ νοσοκομείο τὸ ποίμνιο ἀλλάζει συνεχῶς, οἱ ἀρρώστιας ἐναλλάσσονται μὲ θανάτους καὶ τὸ μόνο εὐχάριστο πὸν θὰ ἀκούσει εἶναι μία ἴαση καὶ πάνω ἀπ' ὅλα μία ἐπιστροφή στὸν Θεό.

Γιὰ νὰ ἀποφύγει λοιπὸν κάποιος νὰ ἐκτεθεῖ σὲ τόσο συνεχόμενον πόνον καὶ στρέψ διαθέτει μία σειρά ἐπιλογῶν: α) ἀποφεύγει τὴ διακονία σὲ νοσοκομείο, β) ἂν τὴ δεχτεῖ φροντίζει νὰ ἀπουσιάζει ἀρκετὰ ἢ νὰ παραμένει ἐκεῖ παθητικά, μόνο ἂν τὸν ζητήσουν, διεκπεραιώνοντας τὰ τυπικά, γ) καταφεύγει σὲ συναισθηματικὴ ἀπόσταση ἀπὸ ὅσα ἀκούει καὶ βλέπει, ἀρκοῦμενος σὲ γενικόλογες συμβουλὲς πὸν δείχνουν ἔλλειψη κατανόησης τῆς συγκεκριμένης ψυχικῆς κατάστασης στὴν ὁποία βρίσκεται ὁ συνομιλητῆς του. Καὶ ἂν τελικὰ ἀποφασίσει νὰ εἶναι συναισθηματικὰ παρὼν, κινδυνεύει νὰ μεταφέρει τὴν ἔνταση καὶ τὴν κόπωση στὴ σύζυγο καὶ στὰ παιδιά του.

Πὼς βγαίνει κανεῖς ἀπὸ αὐτὸ τὸν ἐγκλωβισμό; Προφανῶς μὲ ἔντονη πνευματικὴ ζωὴ καὶ προσευχή. Ἀλλὰ χρειάζεται νὰ ἐπιτελέσουμε καὶ τὰ ἀνθρώπινα: νὰ ἐπιλέγονται προσεκτικὰ οἱ ἐφημέριοι νοσοκομείων καὶ νὰ ἐκπαιδεύονται συστηματικά. Μὲ κανένα τρόπο καὶ γιὰ κανένα λόγο τὸ νοσοκομείο δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀποτελεῖ τόπο προσωρινῆς διέλευσης ἀκαταλλήλων κληρικῶν ἢ «τακτοποίησης» κάποιων ἀνοικονόμητων περιπτώσεων.

Θεωρῶ ὅτι μὲ προσεγμένη καὶ συστηματικὴ ποιμαντικὴ παρουσία στὰ νοσοκομεία θὰ βλέπαμε θαυμαστὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποία στὴ συνέχεια θὰ εἶχαν ἀντίκτυπο σὲ ὀλόκληρη τὴν Ἐκκλησία καὶ στὴν ἐνοριακὴ ζωὴ. Ἀλλὰ ὁ προβληματισμὸς μας θὰ συνεχιστεῖ καὶ στὸ ἐπόμενο τεῦχος μὲ τὸ δεύτερο μέρος τῆς ἐπιστολῆς.

Άτομα με Άναπηρία

Έκδήλωση στον Ι. Ναό Αγίας Φιλοθέης,
Εορτή του Αγίου Νικολάου του Θαυματουργού

Π Της κ. Μαρίας Σκουρτανιώτου, Τσιαούση, Πρεσβυτέρας

ΠΡΑΓΜΑΤΙ ή σημερινή εόρτια σύναξη στην μνήμη του φιλανθρωποτάτου αγίου μας Νικολάου, του προστάτη και του δικού μας Συλλόγου Συμπαράστασης Αυτιστικών Παιδιών, μάς χάρισε μία θεία γαλήνη, καθώς με εμπιστοσύνη αφήσαμε «έαντους και άλλους και πᾶσαν τὴν ζωὴν» μας στον Χριστό και τους αγίους μας. Είναι δὲ πολὺ ὁμορφὴ ἡ γεινίαση αὐτῆς τῆς γιορτῆς μας με τὴν θεσμοθετημένη πιά παγκοσμίως Ἡμέρα τῶν Ἀτόμων Μὲ Ἀναπηρία στὶς 3 Δεκεμβρίου.

Μὲ αὐτὴ τὴν ἀφορμὴ λοιπὸν σήμερα θὰ σταθοῦμε γιὰ λίγο μπροστὰ στὴν πραγματικότητα πού τὴν ὀνομάζουμε «Ἄτομα ΜΕ Ἀναπηρίες». Δὲν τὴν ὀνομάζω πρόβλημα, γιατί αὐτὸ πού ἐπιζητοῦμε δὲν εἶναι ἡ λύση του, ἀλλὰ ἡ κατανόησή του, ἡ ἀποδοχὴ του, ἡ ἀναγνώριση τῆς ἀξίας του και ἄρα ἡ στάση μας ἀπέναντι στὰ ΑΜΕΑ, μία κατηγορία συνανθρώπων μας, κάθε ἡλικίας και φύλου και χρώματος, πού ἔχουν ἀνάγκη ἰδιαίτερης φροντίδας και εἰδικῶν συνθηκῶν γιὰ νὰ κρατηθοῦν στὴ ζωὴ. Μπορεῖ νὰ εἶναι παιδιά, πού γεννήθηκαν με μία σωματικὴ ἢ διανοητικὴ ἀτέλεια, μπορεῖ νὰ εἶναι ἔφηβοι, πού προσβλήθηκαν ἀπὸ μιὰ ἀσθένεια ἢ ἀπὸ ἕνα ἀτύχημα και ἔμειναν ἀνάπηροι, μπορεῖ νὰ εἶναι ἐνήλικες, θύματα ἐργατικῶν ἢ τροχαίων ἀτυχημάτων, ἢ ἡλικιωμένοι πού λόγω γηρατειῶν ἢ ἀσθενειῶν, καθίστανται πρόσωπα με εἰδικές ἀνάγκες.

Αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἡ δημοσιότητα και τὰ μέσα της ἔρριξαν τὰ φῶτα τους στὰ ἄτομα με ἀναπηρία και ἀφιέρωσαν ἄρθρα και ἐκπομπές ἀκουστήκαν δὲ και ἐνδιαφέρουσες ἐξαγγελίες και δηλώσεις, ὅπως π.χ. τὰ ΑΜΕΑ εἶναι ἰσότιμα μέλη τῆς κοινωνίας μας, πρέπει νὰ προσεχθοῦν ἰδιαίτερα, ὅτι ἀποτελοῦν τὸ δέκα τοῖς ἑκατὸ (10%) τοῦ πληθυσμοῦ μας, ὅτι πρέπει νὰ ἀπολαμβάνουν ὅλων τῶν κοινωνικῶν και ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ὅτι πρέπει νὰ δοθοῦν ἐπὶ πλέον παροχές γιὰ τὴν μόρφωσή τους, τὴν ἐκπαίδευσή τους, τὴν κοινωνικὴ ἀποκατάστασή τους και πολλὰ ἄλλα.

Ἀκούγοντάς τα ὅλα αὐτὰ δικαιολογημένα αισθανόμαστε τὴν διάθεση νὰ καυχηθοῦμε, διότι εἶναι ἐπιτεύγματα τῆς σημερινῆς, τῆς δικῆς μας εὐαισθητοποιημένης κοινωνίας, πού κάνει τὸ πᾶν γιὰ νὰ ἀπαλύνει ἀκόμα και νὰ ἐξαφανίσει τὸν πόνο, νὰ περιορίσει τὶς ἀσθένειες και νὰ ἀπομακρύνει και αὐτὸν τὸν θάνατο.

Συχνὰ δὲ γιὰ νὰ εἶναι ἡ ἀντίθεση αὐτὴ πιὸ κραυ-

γαλέα ἐπιστρατεύουμε τὶς ἱστορικὲς μας γνώσεις και ἀναμνησκόμεστε τὸν φρικτὸ Καιάδα, ὅπου οἱ Σπαρτιάτες πετοῦσαν ὡς ἄχρηστα τὰ παιδιά πού παρουσίαζαν κάποια σωματικὴ ἀναπηρία ἢ τὴν λιγότερο ἐγκληματικὴ ἐκείνη ντροπὴ, πού ἔνοιωθε ἡ οἰκογένεια γιὰ τὸ ἀνάπηρο μέλος της και πού μοιραία τὸ καταδίκαζε σὲ κατ' οἶκον περιορισμὸ, μὴν τύχει και δεῖ κανεὶς τὴν συμφορὰ.

Χωρὶς ἀμφιβολία εἶναι μία κοινωνικὴ πρόοδος, μία ὠριμότητα τὸ νὰ ξεπεραστοῦν αὐτὰ τὰ ταμποῦ και νὰ φτάσουμε νὰ ὀργανώνουμε ἡμερίδες, ἐκδηλώσεις, πορείες, ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες και νὰ προωθοῦμε τὰ δικαιώματα τῶν προσώπων με εἰδικές ἀνάγκες. Ἀκόμα δὲ και νὰ δεχτοῦμε ὅτι εἴμαστε ὅλοι ἴσοι και εἶναι δικαίωμά μας νὰ εἴμαστε διαφορετικοί.

Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, νομίζω, ἐμφωλεύει ἕνας κίνδυνος: αὐτὰ τὰ φιλάνθρωπα αἰσθήματά μας νὰ ξεκινοῦν ἴσως ἀπὸ ἕναν φόβο, ἀπὸ μιὰ ἀσυνείδητη ψυχολογικὴ ἀνάγκη νὰ διώξουμε τὸ κακό. Νὰ μὴν βλέπουμε στὶς πόλεις μας, στὶς γειτονιές μας πρόσωπα πού μπορεῖ νὰ ταράξουν τὴ νάρκη τῆς εὐδαιμονίας μας, τὴν καλοβολεμένη αὐτάρκειά μας, πού στὸ συναπάντημά τους θὰ μελαγχολήσουμε, θὰ γεμίσουμε θλίψη, θὰ προβληματιστοῦμε πάνω στὰ «παχιρίδια» τῆς ζωῆς. Νὰ παραδεχτοῦμε ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἄρρωστοι, ἀδύναμοι, δυσκολεμένοι ἄνθρωποι και ἄρα ἐμεῖς δὲν χρειάζεται νὰ ξεβουλευτοῦμε, νὰ ἀλλάξουμε τὶς συνήθειές μας και νὰ ἀσχοληθοῦμε με τὸ πρόβλημα τῶν συνανθρώπων μας.

Ἄν ὅμως εἴμαστε **ἐμεῖς** πρόσωπα με ἀναπηρία ἢ εἴμαστε οἱ πλησιέστεροί τους, τότε πιστεύω, βιώνουμε ἕναν μεγάλο πόνο. Ἡ εὐλικρίνεια ἀπαιτεῖ νὰ μὴν στρουθοκαμηλίζουμε, ἀλλὰ νὰ ἀποδεχτοῦμε αὐτὴ τὴ μεγάλη ἀλήθεια: ὅτι τὰ ἄτομα πού πάσχουν σηκώνουν ἕνα μεγάλο πόνο, ἀλλὰ και τὰ ἄτομα, πού τὰ φροντίζουν και τὰ συμπαρίστανται, και αὐτὰ πονοῦν. Πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα θέλω νὰ σταθοῦμε γιὰ λίγο και νὰ προσπαθήσουμε νὰ προσεγγίσουμε τὸ μυστήριο τοῦ πόνου, ὅπως τὸ εἶδε ἡ μακραίωνη χριστιανικὴ μας παράδοση.

Ἐγὼ θὰ σᾶς μιλήσω ὡς μητέρα. Ἔχω τέσσερα παιδιά. Ὁ Κωστῆς, τρίτος στὴ σειρά, εἰκοσιεξάχρονος σήμερα, εἶναι παιδὶ με εἰδικές ἀνάγκες.

Ἡ διάγνωση πού ἔκαναν οἱ γιατροί, ὅταν ἦταν ἔντεκα μηνῶν, ἔλεγε: «ψυχοκινητικὴ καθυστέρηση». Ὅμως ἐμεῖς καθημερινὰ διαπιστώνουμε κάποιο λάθος στὴ διάγνωση. Ὁ Κωστῆς ἔχει πράγματι νοητικὴ και κινητικὴ καθυστέρηση, ἀντιληπτικὴ ἀνικανότη-

τα, ἀδυναμία λόγου. Ἡ ψυχὴ του ὅμως δὲν πάσχει. Ἐχει τὴν ἰκανότητα νὰ χαίρεται, νὰ λυπάται, μπορεῖ νὰ ἀγαπάει, μπορεῖ νὰ ἐπικοινωνεῖ με τὸν δικὸ του τρόπο.

Χρειάστηκε βέβαια κάποιο χρονικὸ διάστημα γιὰ νὰ συνειδητοποιήσουμε ὅτι αὐτὸ πού μᾶς συμβαίνει δὲν εἶναι μοναδικὸ και κυρίως δὲν εἶναι κακὸ και συμφορὰ. Μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία θὰ ἤθελα νὰ ἀναφερθῶ –ἔστω ἐν συντομίᾳ– στὴν περίπτωση τῶν ἐκ γενετῆς ἀναπήρων παιδιῶν. Θεωρεῖται ἡ πιὸ δυσβάστακτη. Συνδυάζεται με μιὰ ντροπὴ και με μιὰ προσπάθεια ἀπόκρυψης και ἀποσιώπησης. Νοιώθουμε, οἱ γονεῖς, ἄτυχοι, κακόμοιροι ἢ τιμωρημένοι ἀπ' τὸ Θεό.

Οἱ ἐπιστήμονες αὐτὲς τὶς περιπτώσεις τὶς ἀποδίδουν εἴτε στὴν κληρονομικότητα εἴτε σὲ λάθος τῆς φύσεως ἢ σὲ ἀτυχή συγκυρία. Σὲ κάποιες περιπτώσεις μιλοῦν γιὰ δυνατότητα ἐγκαιρῆς διάγνωσης, στὸν καιρὸ δηλαδὴ τῆς πρώιμης ἐμβρυακῆς ζωῆς και ἄρα γιὰ δυνατότητα ἐπέμβασης και ἀπομάκρυνσης τοῦ ἀσθενοῦς ἐμβρύου.

Αὐτὴ ἡ δυνατότητα διάγνωσης ἔγινε δεκτὴ με ἀνακούφιση ἀπὸ τὶς ἀναπτυγμένες κοινωνίες, γιατί ἔτσι ἀπαλλάσσονται ἀπὸ ἀνεπιθύμητες καταστάσεις, εἰκόνας πού προκαλοῦν πόνο. Ἀναμφίβολα εἶναι πόνος μιὰ τέτοια εἰκόνα. Ἐνα παιδὶ με σύνδρομο Down, ἕνα παιδὶ με διανοητικὴ καθυστέρηση, ἕνα παιδὶ σπαστικὸ, αὐτιστικὸ, παράλυτο σὲ ἀναπηρικὴ καρέκλα, ἕνα παιδὶ πού δὲν μιλάει, δὲν ἀκούει, δὲν βλέπει, ἕνα παιδὶ δὺσμορφο και τόσα ἄλλα, εἶναι πόνος. Ἄλλὰ **ὁ πόνος εἶναι κακὸ;**

Ἀπὸ τὴν ἀπάντηση σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα κρινόμεστε και χαρακτηρίζομαστε.

Ὁ πόνος, λέει ἡ Ἐκκλησία μας, εἶναι μιὰ μεταπτωτικὴ κατάσταση, ὅπως και ἡ ἀσθένεια και ὁ θάνατος. Δὲν ὑπῆρχε στὴν παραδείσια ζωὴ, ὅπως δὲν ὑπάρχει και στὴ «χώρα τῶν ζώντων ἐνθα οὐκ ἔστι πόνος οὐ λύπη, οὐ στεναγμός». Γιατί ὁ Θεὸς ὅλα τὰ δημιουργήσε «καλὰ λίαν». Ἡ ἐπιλογή μας νὰ ζήσουμε σὰν θεοί, χωρὶς Θεό, (ἡ ἐπιλογή-πτώση τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διὰ τῶν πρωτοπλάστων), μᾶς ὀδήγησε στὸ θάνατο, τὸν πιὸ μεγάλο πόνο, και στὴν ἀρρώστεια και τὴν φθορὰ, τὴν μάνα πού τὸν γεννᾷ καθημερινὰ. Αὐτὴ ἦταν ἡ «γνώση τοῦ καλοῦ και τοῦ κακοῦ» πού ἀπέκτησε ὁ μεταπτωτικὸς ἄνθρωπος: ἡ ἐμπειρία τοῦ πόνου.

Οἱ πρό Χριστοῦ ἄνθρωποι βίωναν αὐτὴ τὴν ἀνελέγη πραγματικότητα, χωρὶς ἐλπίδα και χωρὶς προο-

πτικὴ. Με τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ, ὁ πόνος και ὁ θάνατος μεταποιοῦνται. Ἀπὸ ἀδιέξοδα γίνονται περάσματα, γίνονται «Πάσχα», πού σὲ βγάζουν ἀσφαλῶς «εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου».

Αὐτὴ ἡ μεταποίηση ἔγινε πάνω στὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Πόνεσε και ὑπέφερε και σωματικὰ και ψυχικὰ, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχει τίποτα πού νὰ βιώσει ὁ ἄνθρωπος τὸ ὅποιο δὲν βίωσε πρώτα ὁ Χριστὸς, ἀκόμα και αὐτὸν τὸν θάνατο.

Ὁ Χριστὸς βέβαια εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ Ἀδάμ πρὶν τὴν ἀμαρτία. Ὁ Χριστὸς δὲν ἀμάρτησε, δηλαδὴ δὲν ἀπέτυχε στὴ σχέση του με τὸ Θεό και τοὺς ἄνθρώπους. Ἐμεινε ἐνωμένος με τὸν Θεό ὡς θε-ἀνθρώπος. Γι' αὐτὸ στὸ πρόσωπό Του ὁ θάνατος νικῆθηκε και ἀνοιξε ὁ δρόμος γιὰ τὴν δικὴ μας ἀνάσταση.

Αὐτὸ εἶναι τὸ χαρούμενο, τὸ ἐλπιδοφόρο μήνυμα τοῦ χριστιανισμοῦ. Ὁ πόνος, ἡ θλίψη, ἡ ἀρρώστια, ἡ ἀποτυχία ἔχουν διάρκεια ὡς τὸν θάνατο. Ἐκεῖ σταματᾷ ἡ ὑπαρξὴ τους και ἡ χρησιμότητά τους.

Οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας λένε ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε και μετὰ Χριστὸν τὸν θάνατο γιὰ νὰ μὴ γίνε τὸ κακὸ ἀθάνατο. Καὶ τὸν πόνο ἐπέτρεψε γιὰ νὰ μαλακῶνε ἡ καρδιά μας, γιὰ νὰ ταπεινώνεται ὁ νοῦς μας, γιὰ νὰ ὀδηγοῦμαστε στὴ Μετάνοια, γιὰ νὰ συμβιώνουμε ἀνεχόμενοι, με ὑπομονὴ ἐν ἀγάπῃ.

Ἄνθρωπος πού δὲν πόνεσε, πῶς θὰ καταλάβει τὸν πόνο τοῦ ἄλλου; Πῶς θὰ συμπονεῖ στὴ δυστυχία του, πῶς θὰ τὸν περιποιηθεῖ στὴν ἀρρώστια του, πῶς θὰ τὸν παρηγορήσει στὴ θλίψη του; «κι ἂν αὐτὸ δὲν τὸ κάνατε, στὸν ὅποιονδῆποτε, τὸν τελευταῖο, τὸν ἐλάχιστο, οὔτε σὲ μένα τὸ κάνατε», λέει ὁ Χριστὸς. Τί εἶναι συνεπῶς ὁ δικὸς μας πόνος; Μία ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ.

Μᾶς χτυπᾷ τὴν πόρτα και ὄχι με τὴν μορφή ἐνὸς τυχαίου ἢ ξένου, πού μπορεῖ ἀκόμα νὰ μὴν μάθαμε νὰ τοὺς προσέχουμε και νὰ τοὺς ἀγαπάμε, ἀλλὰ με τὴν μορφή ἐνὸς πολυαγαπημένου μας προσώπου: τοῦ παιδιοῦ μας, τοῦ συζύγου μας, τοῦ γιοιοῦ μας, τοῦ ἀδελφοῦ μας, τοῦ φίλου μας.

Ἔχουμε περιθώρια νὰ ἀρνηθοῦμε τὴν ἐπίσκεψη; Νὰ δείξουμε κουρασμένοι, ἀγανακτησμένοι, νὰ θεωρήσουμε ἀνεπιθύμητο τὸν ξένο, ὅταν μάλιστα ξέρουμε ὅτι αὐτὴ τὴν φιλοξενία, ὁ Μεγάλος μας Ξένος, θὰ μᾶς τὴν ἀνταποδώσει ἑκατονταπλασίονα; Ὁ πόνος λοιπὸν εἶναι ὁ ἄγγελός μας, πού θὰ μᾶς ἀνοιξε διάπλατα τὶς πύλες τοῦ οὐρανοῦ και θὰ μᾶς ὀδηγήσει με σιγουριά μπροστὰ στὸ Θεό. Μόνον με τὴν προοπτικὴ

της αιωνιότητας και με την πίστη στην μετά θάνατον ζωή, ο πόνος παίρνει το αληθινό νόημα του και μπορεί να εκτιμηθεί ως χρήσιμος και πολύτιμος, αλλιώς τὸ νὰ ὑπομένει κανείς κατανατάει παράνοια και μαζωχισμός.

Ἐὰς προσέξουμε και ἕνα ἄλλο ἰδιαίτερο σημείο. Ἐὰν ὁ ἀσθενής μας δὲν ἔχει συνείδηση τῆς καταστάσεώς του εἶναι μακάριος. Δὲν ὑποφέρει με συγκρίσεις και ἀνεκπλήρωτα ὄνειρα. Ἐὰν ὁμως ἡ διανοητική του ἰκανότητα τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἔχει σαφὴ γνώση τῆς καταστάσεώς του, τότε χρειάζεται τὴ δική μας στήριξη και τὴν σωστὴ ἀγωγή, γιὰ νὰ βιώνει σωστὰ τὴν κατάστασή του.

Στήριξη βέβαια δὲν εἶναι ἡ παρηγοριὰ με ἀναληθῆ ἐπιχειρήματα «θὰ γίνεις καλά», «δὲν ἔχεις τίποτα», «δὲν σὲ κοιτάζει κανείς» και τὰ ὅμοια, ἀλλὰ ἡ μετάδοση, ἡ μετάγγιση τῆς βαθεῖας μας πεποίθησης ὅτι αὐτὸς ὁ πόνος δὲν εἶναι τυχαῖο συμβάν.

Μέσα στὴν ἀπέραντη πατρική ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν καθένα μας χωριστά, αὐτὸς ὁ πόνος εἶναι δρόμος σωτηρίας, δηλαδή ὁλοκλήρωσης. Μέσα στὴ σοφὴ παιδαγωγία τοῦ Θεοῦ αὐτὸς ὁ πόνος εἶναι εἰσητήριο γιὰ τὴν αιωνιότητα.

Πρέπει νὰ τοῦ ποῦμε πὼς ἡ ἰσότητα, οἱ ἴσες εὐκαιρίες δὲν περιορίζονται στὴν μὴ νόσηση, στὸ ἐπάγγελμα, στὴν κοινωνική ζωή. Ἐχουν πολὺ μεγαλύτερη ἐμβέλεια. Ἐὰν ὅλα κρίνονταν με τὰ κοσμικὰ δεδομένα, ὁ Θεὸς θὰ ἦταν ἀδικος, ἐφ' ὅσον δὲν μᾶς ἔκανε ὅλους ἔξυπνους, ὁμορφους, ὑγιεῖς.

Ὁ Θεὸς ὁμως εἶναι δίκαιος γιὰ τὸ ὅλους ἔδωσε τὴν δυνατότητα νὰ ἀγαπᾶνε. Καὶ ὁ ἄρρωστος μπορεί νὰ ἀγαπάει, και ὁ ἀνάπηρος και ὁ τρελλὸς ἀκόμη και ὁ καθυστερημένος. Καὶ ἂν μπορεί νὰ ἀγαπάει, μπορεί νὰ γίνεαι ἅγιος.

Αὐτὲς εἶναι οἱ ἴσες εὐκαιρίες, αὐτὴ εἶναι ἡ ἰσότητα, ἡ κοινωνική δικαιοσύνη. Ἡ ἀγιότητα εἶναι εὐκολὴ ὑπόθεση. Τὴν κερδίζει ἕνας ταπεινός, ἕνας πὸν μὴ ἔχοντας ἄλλα στηρίγματα (τὴ δύναμή του, τὴν εὐφυΐα του, τὴν θέση του) ἀπλώνει τὸ χέρι του νὰ στηριχθεῖ σ' ἕνα πονεμένο, σταυρωμένο χέρι, αὐτὸ τοῦ Χριστοῦ.

Ἐὰν στὸν ἀγαπημένο μας ἀσθενή, στὸν ἀγαπημένο μας ἀνάπηρο, περάσουμε αὐτὸ τὸ βίωμα, θὰ τὸν κάνουμε χαρούμενο, θὰ τὸν κάνουμε χρήσιμο, θὰ τὸν κάνουμε προσευχόμενο, οὐρανοπολίτη-ἅγιο. Θὰ εὐφραίνεται ὁ οὐρανὸς ἀντικρίζοντας ἀνθρώπους πὸν δὲν σηκώθηκαν ποτέ ἀπὸ τὸ ἀναπηρικό τους καροτσάκι νὰ

συγχορεύουν με τοὺς ἀγγέλους. Παιδιὰ πὸν δὲν ἄρθρωσαν ἕνα φθόγγο νὰ ψάλλουν ὕμνους ἐπινίκιους και τὸ ὠσανά στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τυφλοὺς πὸν δὲν εἶδαν ποτέ τὶς ὁμορφιές τοῦ κόσμου μας νὰ καρφώνουν αἰώνια τὸ βλέμμα τους στὴν ἀπερίγραπτη ὁμορφιά τοῦ Θεοῦ Πατέρα.

Δὲν θὰ ἤθελα νὰ κλείσω ἐκφράζοντάς σας εὐχαριστίες. Αἰσθάνομαι ὅτι βιώνοντας στὴν Ἐκκλησία μας τὴν ἐνότητα και τὴν ἀρμονική λειτουργία τοῦ «ἐνὸς σώματος» –κατὰ τὴν ἔκφραση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου– με τὰ πολὺ διαφορετικὰ μέλη, ἡ κάθε εἶδους συμπάρσταση στὸν ἀγῶνα τοῦ Συλλόγου μας «Ἅγιος Νικόλαος» εἶναι ὁ φυσικός, καθημερινὸς τρόπος τῆς χριστιανικῆς μας ζωῆς.

Θὰ ἤθελα νὰ τελειώσω με μιὰ παλιὰ ἱρλανδέζικη ἱστορία: Κάποτε ἔγινε μιὰ συνάντηση ἀρκετὰ μακριὰ ἀπὸ τὴ γῆ.

–Εἶναι ἡ ὥρα γιὰ μιὰ ἀκόμα γέννηση, εἶπαν οἱ Ἄγγελοι οἱ γύρω ἀπ' τὸν Κύριο. Αὐτὸ τὸ ἔξαιρετικό παιδί θὰ χρειαστεῖ πολλὴ ἀγάπη.

Ἡ ἀνάπτυξή του πιθανὸν θὰ εἶναι πολὺ ἀργή. Μπορεῖ νὰ μὴν δείξει τὶς χάρες του. Θὰ ἔχει ἐπίσης ἀνάγκη ἀπὸ ἐπὶ πλέον φροντίδα ἀπὸ τὰ ἄτομα πὸν θὰ συναντήσκει ἐκεῖ κάτω. Μπορεῖ ποτέ νὰ μὴν τρέξει, ἢ νὰ γελάσει, ἢ νὰ παίξει. Ἡ σκέψη του μπορεί νὰ δείχνει πὼς εἶναι πολὺ μακριὰ. Ἴσως δὲν θὰ καταλαβαίνει και δὲν θὰ ἀνταποκρίνεται. Θὰ εἶναι γνωστὸ σὰν «παιδί με εἰδικές ἀνάγκες». Γι' αὐτὸ Κύριε, ἂς προσέξουμε πὸν θὰ τὸ στείλουμε. Θέλουμε ἡ ζωή του νὰ εἶναι εὐτυχισμένη.

Σὲ παρακαλοῦμε βρὲς τοὺς ἀνθρώπους ἐκεῖνους, πὸν θὰ κάνουν αὐτὴ τὴν ἔξαιρετική δουλειὰ γιὰ Σένα. Μπορεῖ νὰ μὴν καταλάβουν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸ ἱερό διακόνημα πὸν τοὺς ζητήθηκε νὰ ἐπιτελέσουν, ἀλλὰ μ' αὐτὸ τὸ παιδί πὸν τοὺς στάλθηκε ἀπὸ ψηλὰ θὰ γίνεαι ἡ πίστη τους δυνατότερη και ἡ ἀγάπη τους πλουσιότερη και πολὺ σύντομα θὰ ἐκτιμήσουν τὸ πρόνομο πὸν τοὺς δόθηκε. Τὸ ἔξαιρετικό παιδί τους, τὸ τόσο διαφορετικό εἶναι τοῦ οὐρανοῦ τὸ ἐκλεκτὸ παιδί, εἶπαν οἱ Ἄγγελοι.

Και ἄφησαν ἐμᾶς, ἐσᾶς και ἐμένα, νὰ δεῖξουμε ἔμπρακτα πὼς κάθε τέτοιο παιδί εἶναι μιὰ ξεχωριστὴ τιμὴ γιὰ τὸν κόσμο μας. Εἶναι μιὰ ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ στὸ φτωχικό μας και ἀκόμα εἶναι ὁ καθρέφτης τῆς ἀνθρωπιᾶς μας και τοῦ πολιτισμοῦ μας.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τοὺς ἀναγνώστες

Με ἀφορμὴ τὸ πρόσφατο ἄρθρο τοῦ Πρωτ. κ. Βασιλείου Γεωργοπούλου με τίτλο «Ἀνορθόδοξες Θεραπείες τῆς Νέας Ἐποχῆς» πὸν φιλοξενήσατε στὸ περιοδικό σας, «Ἐφημέριος», τὸν μῆνα Ὀκτώβριο 2007 και με τὴν ἰδιότητα τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Μελέτης και Ἐφαρμογῆς τῆς Ἐπιστήμης τῆς Ἀγιουρβέδα (ΕΛ.Ε.Μ.Ε.Ε.Α.), θὰ ἤθελα νὰ ἀναφέρω τὰ ἑξῆς:

1. Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ θεωρητικὴ θεμελίωση τῆς Ἀγιουρβέδα πραγματοποιήθηκε σὲ ἕναν ἄλλο ἔθνος με Ἰνδουιστικές ἀντιλήψεις, τὴν Ἰνδία, ὅπως γεγονός εἶναι ὅτι και ἡ θεωρητικὴ θεμελίωση τῆς συμβατικῆς Ἰατρικῆς πραγματοποιήθηκε σὲ ἕναν ἄλλο ἔθνος με Ἀθεϊστικές ἢ εἰδωλολατρικές ἀντιλήψεις, τὸν Ἀρχαῖο Ἑλληνικό. Σημειώνεται ὅτι ὁ πατέρας τῆς συμβατικῆς Ἰατρικῆς, ὁ Ἴπποκράτης, ὑποστήριζε ὅτι τὰ πράγματα διέπονται ἀπὸ νόμους και ὅτι ἡ θρησκευτικὴ ἀντίληψη δὲν εὐσταθεῖ, γιὰ αὐτὸ τὸν λόγο ἐξάλλου τὸν κατηγοροῦσαν ὅτι ἦταν ἄθεος. Ὅμως, τόσο οἱ πρακτικὲς ἐφαρμογὲς τῆς Ἀγιουρβέδα ὡς ἐπιστήμης (θεραπευτικὸ σύστημα) ὅσο και οἱ πρακτικὲς ἐφαρμογὲς τῆς συμβατικῆς Ἰατρικῆς φυσικὰ δὲν περιορίζονται στὸν ἄλλο ἔθνος τῆς θεωρητικῆς θεμελίωσης τους ἀλλὰ ἐφαρμόζονται σὲ ἄλλους ἔθλους τῶν θρησκευτικῶν ἀντιλήψεων. Μήπως ἡ συμβατικὴ Ἰατρικὴ δὲν ἐφαρμόζεται σήμερα με ἐπιτυχία σὲ Ἰνδουιστὲς και τὸ Ἀγιουρβεδικό θεραπευτικὸ σύστημα σὲ Χριστιανούς; Ὅποιοδήποτε θεραπευτικὸ σύστημα σίγουρα δὲν κρίνεται ἀπὸ τὴν θεωρητικὴ του θεμελίωση ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πρακτικὴ του ἐφαρμογὴ και τὸ ἐπιτυχὲς ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἐφαρμογῆς.

2. Δὲν ἀμφισβητεῖ κάποιος ὅτι ἡ παραθρησκευτικὴ - γκουρούιστικὴ ὀργάνωση τοῦ Γκουρού Μαχαρίσι Μαχῆς Γιόγκι χρησιμοποιεῖ με τὸν δικὸ της τρόπο τὸ θεραπευτικὸ σύστημα τῆς Ἀγιουρβέδα, παραποιώντας τὶς πρακτικὲς ἐφαρμογὲς τῆς και καλύπτοντας τὴν σὲ ἕναν πέπλο συγκεκριμένης παραθρησκευτικῆς ἀντίληψης. Μάλιστα, ὁ Γκουρού Μαχαρίσι Μαχῆς

Γιόγκι ἔχει τόσο πολὺ οικειοποιηθεῖ τὶς βασικὲς ἀρχὲς τῆς Ἀγιουρβέδα πὸν βάπτισε τὸ δικὸ του θεραπευτικὸ σύστημα, ὡς Μαχαρίσι Ἀγιουρβέδα. Κανένα θεραπευτικὸ σύστημα δὲν μπορεί ὁμως νὰ οικειοποιηθεῖ και κανένας Μαχαρίσι ὅσο Γκουρού και νὰ εἶναι δὲν μπορεί νὰ προσελκύσει συνειδητοὺς πιστοὺς με βάση κάποιο θεραπευτικὸ σύστημα. Μπορεῖ κάποιος νὰ κατηγορήσει τὴν ἴδια τὴν συμβατικὴ Ἰατρικὴ και τὶς ἀρχὲς τῆς ὡς ἀθεϊστικὲς και μὴ χριστιανικὲς διότι κάποιος συμβατικὸς γιὰ τὸν χρῆσιμοποίησε τὴν εὐθανασία με μεθόδους συμβατικῆς Ἰατρικῆς σὲ κάποιους ἀσθενεῖς του. Σίγουρα ὄχι, ἀλλὰ μπορεί νὰ κατηγορήσει τὸν γιὰ τὸν πὸν τὶς ἐφάρμοσε.

3. Ἀποτελεῖ ἔκπληξή μας ἡ ἀναφορὰ τοῦ συγγραφέα, με βάση κάποια ἐπιλεγμένα και περιορισμένη βιβλιογραφία, ὅτι «ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ ἀγιουρβεδικά φάρμακα δὲν εἶναι ἀκίνδυνα» και ἡ σύνδεση τοῦ στοιχείου αὐτοῦ με τὶς «Ἀνορθόδοξες Θεραπείες τῆς Νέας Ἐποχῆς». Διερωτῶμαι μήπως τὰ φάρμακα τῆς συμβατικῆς Ἰατρικῆς, τῆς Ὀμοιοπαθητικῆς ἢ τῆς φυτοθεραπείας ἢ ἄλλων μεθόδων συμπληρωματικῆς ἢ ἐναλλακτικῆς Ἰατρικῆς δὲν ἔχουν και αὐτὰ παρενέργειες ἢ ἀνεπιθύμητες ἐνέργειες και ἐπομένως δὲν εἶναι ἀκίνδυνα γιὰ ὅλους και γιὰ τὸν συγγραφέα τοῦ ἄρθρου δὲν ἀναφέρθηκε και σὲ αὐτὰ ὡς στοιχεῖα «Ἀνορθόδοξων Θεραπειῶν τῆς Νέας Ἐποχῆς». Ὅφειλω νὰ ἀναφέρω ὅτι γιὰ λόγους διασφάλισης και προστασίας τῆς Δημόσιας Ὑγείας, κανένα προϊόν, τρόφιμο ἢ φάρμακο, δὲν πρέπει νὰ περιέχει βαρῆ μέταλλα, πάνω ἀπὸ τὰ ὅρια πὸν ὀρίζει ἡ νομοθεσία και συγκεκριμένα ἡ Ἐυρωπαϊκὴ νομοθεσία, στὴν περίπτωσή μας. Ὡς ἐκ τούτου, ἀγιουρβεδικά προϊόντα ἢ γενικὰ προϊόντα φυτικῆς προέλευσης πὸν περιέχουν ἀποδεδειγμένα βαρῆ μέταλλα πάνω ἀπὸ τὸ ἐπιτρεπτό ὄριο φυσικὰ και δὲν μπορεί νὰ θεωρηθοῦν ἀκίνδυνα. Ὅμως, παραδοσιακὰ ἀγιουρβεδικά προϊόντα πὸν εἰσέρχονται στὴν Ἐυρωπαϊκὴ ἀγορὰ εἶναι

και πρέπει να είναι έναρμονισμένα ως προς τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Τέλος, σ'ās ενημερώνουμε ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 1997 να ξεκινήσει έρευνα όσον αφορά στην ασφάλεια, την αποτελεσματικότητα και την εφαρμογή των συμπληρωματικών ή έναλλακτικών μη συμβατικών μεθόδων θεραπείας... και να ενθαρρύνει την ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων στον τομέα των μη συμβατικών μεθόδων θεραπείας με ατομική και ολιστική προσέγγιση, στον προφυλακτικό ρόλο και στα ειδικά χαρακτηριστικά αυτών των μη συμβατικών ιατρικών αρχών (EP Resolution A4 0075/97) και το 1999, το Συμβούλιο της Εύρωπης επίσης ενθάρρυνε την Επιτροπή να αναπτύξει ερευνητικά προγράμματα για την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα αυτών των μεθόδων θεραπείας (Council of Europe Resolution 1206 1999).

Υστερα από περίπου 5 χρόνια, στις 30 Απριλίου 2004, θεσπίστηκε μία εξαιρετικά σημαντική κοινοτική οδηγία για τα παραδοσιακά φάρμακα φυτικής προέλευσης, θεσμοθετώντας

έτσι την βοτανολογία τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Τόσο η βοτανολογία όσο και η ομοιοπαθητική αποτελούν σήμερα θεσμοθετημένες μορφές της Συμπληρωματικής και Έναλλακτικής Ιατρικής (Complementary and Alternative Medicine). Ανάμεσα στις διάφορες μορφές βοτανολογίας ανήκει και η επιστήμη της Άγιουρβέδα, ως μια μορφή της παραδοσιακής Ινδικής Ιατρικής, γνωστή ως Traditional Indian Medicine (TIM).

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων. Στή διάθεσή σας για οποιαδήποτε πληροφορία,

Με εκτίμηση,

Σοφία Παπαδοπούλου, Χημικός
Πρόεδρος ΕΛ.Ε.Μ.Ε.Ε.Α.
www.ayurvedaingreece.gr
Κιν.: 697 678 3289

Υγ. Παρακαλούμε πολύ όπως ενημερωθεί σχετικά ο συντάκτης του εν λόγω άρθρου Πρωτ. κ. Βασίλειος Γεωργόπουλος και όπως (άφου βεβαίως λυθεί οποιαδήποτε σχετική άπορία σας) σε επόμενο τεύχος δημοσιευθεί ή παρούσα απάντησή.

Απάντηση

Ευχαριστώ την κ. Σοφία Παπαδοπούλου, Πρόεδρο της «Εταιρείας Μελέτης και Έφαρμογής της Επιστήμης της Άγιουρβέδα» για την επιστολή της σχετικά με το άρθρο μου για την Άγιουρβέδα, που δημοσιεύθηκε στον Έφημεριο, τεύχος Οκτωβρίου, σ. 25, τρίτου κατά σειρά, σε μια σειρά άρθρων που κάποια προηγήθηκαν και κάποια άλλα ακολουθούν για τις λεγόμενες Άνορθόδοξες «θεραπείες» της Νέας Έποχής.

Στην εν λόγω επιστολή θα ήθελα να κάνω κάποιες μόνο επισημάνσεις.

α) Μας εκπλήσσει το γεγονός ότι μια σειρά ισχυρισμών από την επιχειρηματολογία της εν λόγω επιστολής είναι θεμελιωμένη πάνω στο λογικό σφάλμα «της εκ των προτέρων λήψεως του ζητουμένου». Δηλαδή, αυτό το οποίο πρέπει να αποδειχθεί προσάγεται ως απόδειξη. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο χαρακτηρισμός της Άγιουρβέδα ως «επιστήμης». Δεν ξέ-

ρω π.χ. τί είδους «επιστήμη» είναι αυτή που θεωρεί ότι το σώμα του ανθρώπου αποτελείται από «φωτιά» ή «γῆ» όπως συν τοίς άλλοις διδάσκει ή Άγιουρβέδα. Δεν ξέρω, επίσης, τί είδους «επιστήμη» είναι αυτή, που σύμφωνα με τον καθηγητή Irving Hexham όπως αναφέραμε, περιέχει και «μαγικές ιδέες».

β) Διαφωνούμε ριζικά με τη θέση της κ. επιστολογράφου «Οποιοδήποτε θεραπευτικό σύστημα σίγουρα δεν κρίνεται από την θεωρητική του θεμελίωση αλλά από την πρακτική του εφαρμογή...». Άλιμονο εάν κάποιος προσεγγίζει και αξιολογεί οτιδήποτε και δεν τον ενδιαφέρει το θεμέλιο πάνω στο οποίο αυτό οικοδομήθηκε. Έτσι αντιλαμβανόμαστε γιατί και στην Άγιουρβέδα δεν έχουμε θεραπευτικό σύστημα που θεμελιώνεται πάνω σε επιστημονικά κριτήρια, αρχές και μεθοδολογία, αλλά άνορθόδοξο σύστημα που διαποτίζεται και έμπεριέχει έξ ολοκλήρου θρησκευτικές ή φιλο-

σοφικές Ίνδουιστικές δοξασίες ή κατά τον καθηγητή Hexham και μαγικές ιδέες. Αντιθέτως ή κλασική και επιστημονική ιατρική οπούδήποτε στον κόσμο, δεν έχει ως υπόβαθρο ή ως περιεχόμενο φιλοσοφικές ή θρησκευτικές δοξασίες.

γ) Ο επιστολογράφος επιβεβαιώνει τη χρήση της Άγιουρβέδα από την παραθρησκευτική κίνηση του γκουρου Μαχαρίσι Μαχές Γιόγκι και αποκρυσώνει τη χρήση της από την εν λόγω γκουρουιστική παραθρησκευτική κίνηση. Χαίρομαστε γι' αυτό. Δεν είναι όμως αυτόνοτο ότι ο Μαχαρίσι κατέφυγε στο εν λόγω άνορθόδοξο σύστημα γιατί βρήκε κοινά ή συμβατά στοιχεία με τις αντίλήψεις του, λόγω κοινού θρησκευτικού υπόβαθρου τους; Νομίζουμε ναί.

δ) Δέ χρησιμοποιήσαμε επιλεγμένη και περιορισμένη βιβλιογραφία, αλλά ειδική ad hoc επιστημονική βιβλιογραφία, ακριβώς γιατί δέ θέλησαμε να κάνουμε προπαγάνδα αλλά ενημέρωση βασισμένοι στη γνώμη ειδικών.

ε) Ίδιαίτερα στο τελευταίο μέρος της επιστολής σχετικά με το βαθμό επικινδυνότητας των λεγομένων άγιουρβεδικών φαρμάκων, μας εκπλήσσει το γεγονός ότι: α) αφαιρέθηκε από τη νοηματική συνάφεια της δικής μας επιχειρηματολογίας ή επισήμανση, πάλι ειδικού και όχι δική μας, ότι ορισμένα «παραδοσιακά άγιουρβεδικά φάρμακα παρασκευάζονται από επικίνδυνα μέταλλα, όπως μόλυβδος και υδράργυρος», και ή όλη επιχειρηματολογία της επιστολής έστιάζεται μόνο στη φράση «δεν είναι ακίνδυνα». β) Κυριολεκτικά μας

είναι άκατανόητη ή σύνδεση των παρενεργειών των φαρμάκων της κλασικής επιστημονικής ιατρικής με την «Νέα Έποχή» που κάνει ή κ. επιστολογράφος στην επιστολή της. Έδω πρέπει να της υπενθυμίσω ότι πότε ή επιστημονική ιατρική δεν χαρακτηρίζεται ως στοιχείο της Νέας Έποχής, ενώ αντιθέτως στοιχείο της θεωρείται ή Άγιουρβέδα (Βλ. Michael York, *Historical Dictionary of New Age Movements, Lanham, Maryland, and Oxford 2004*, σ. 33. Και γ) επειδή προσωπικά δεν είμαι ιατρός ή χημικός γὰ να αξιολογήσω ιατρικής αξιοπιστίας δεδομένα ή ισχυρισμούς κατέφυγα για μία ακόμα φορά σε δύο ειδικούς πανεπιστημιακούς δασκάλους ιατρικής, τους καθηγητές κκ. Άθαν. Άβραμίδη, και Manfred Stöhr σχετικά με τις διάφορες άνορθόδοξες «θεραπευτικές» μεθόδους, της Άγιουρβέδα συμπεριλαμβανομένης. Οί θέσεις των ειδικών καθηγητών κάθε άλλο παρά θετικές ή κολακευτικές είναι γι' αυτές τις Άνορθόδοξες μεθόδους (Βλ. Άθαν Άβραμίδη, Άνορθόδοξες θεραπευτικές μέθοδοι της «Νέας Έποχής», Άθήνα 1998. Manfred Stöhr, *Ärtze, Heiler, Scharlatane, Schlulmedizin und alternative Heilverfahren auf dem Prufstand, Darmstand 2001*).

(Να σημειωθεί ότι ο καθηγητής κ. Άθ. Άβραμίδης συμπεριλαμβάνει αναφορά και αποτίμηση και της έκθεσης του Βέλγου ευρωβουλευτή Πόλ Λανουά Α4-0075/97 που μνημονεύει και ή κ. επιστολογράφος. (Βλ. Άθαν. Άβραμίδη, Άνορθόδοξες, όπ.π., σσ.186-187).

Σας ευχαριστώ.

Πρωτ. Βασίλειος Α. Γεωργόπουλος. ΔρΘ.

Κυκλοφόρησαν

ΕΝΟΡΙΑΚΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΟΣ

ανά γραφές

από το χώρο των εκδόσεων και το πεδίο του τύπου
μια έστιαση σε δημοσιεύσεις που αξίζει να συγγραφθούν

ευώδια

«Χριστού Ευωδία έμμέν» (1^η Κορ. 2, 15)
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΝΙΚΑΙΑΣ • ΕΝΟΡΙΑ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ • ΝΕΑΣ ΦΩΚΙΑΣ - ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ

Επιστολή από τον κ. Βασίλειο Α. Γεωργόπουλο για την Άγιουρβέδα

Ενοριακή Πορεία

'Εν ειρήνη προέλθωμεν

ΣΙΔΑΧΗ

και ενημέρωση

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ Ι. Ν. ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΝΗΣ - ΑΝΘ. ΙΛΙΣΙΩΝ

ΤΑ ΔΙΠΤΥΧΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΟΡΩΝ

Διονυσίου Ἀνατολικιώτου, ἐπιμελητοῦ τῶν Διπτύχων

Τὰ Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκδίδονται κατ' ἔτος ἀπὸ τὴν «Ἀποστολικὴ Διακονία» ὑπὸ τὴν ἐπιμέλεια καὶ ἐπίβλεψη τῆς «Συνοδικῆς Ὑποεπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν Διπτύχων». Ἡ ἐκδοσιὴ εἶναι ἰδιαίτερος δύσκολη καὶ σημαντικὴ, ὄχι μόνον διότι περιέχει τὸ τυπικὸ ὄλων τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους, παρουσιάζει τὴν διοικητικὴ διάρθρωση ὄλων τῶν μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ πηγάζει σὲ κάθε ἐνορία καὶ σὲ κάθε χωριὸ τῆς χώρας μας, ἀλλὰ καὶ διότι παρουσιάζεται ἡ διοικητικὴ δομὴ ὄλων τῶν ὑπολοίπων ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ἀνά τὴν οἰκουμένη, φτάνει σὲ κάθε ὀρθόδοξη ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση ἐκτὸς Ἑλλάδος, χρησιμοποιοῦται ἀπὸ πολλὰς δημόσιες ὑπηρεσίες καὶ ἰδιωτικὲς ἐταιρεῖες, σχεδὸν σὲ κάθε ἑλληνικὴ πρεσβεία τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ σὲ πολλὰς πρεσβεῖες ξένων χωρῶν, ἐνῶ τὴν ἐκδοσιὴ αὐτὴ συμβουλευοῦνται ἐπίσης καὶ πολλὰς ἐτεροδόξες «ἐκκλησίες» καὶ ἄλλες ὀργανωμένους θρησκείες. Εἶναι δηλαδὴ τὰ Δίπτυχα μίᾳ ἐκδοσιὴ πανελληνίου, πανορθόδοξου καὶ παγκοσμίου ἐμβελείας.

Ἐνας Ἀραβὸς ὀρθόδοξος ἱερεὺς, ποὺ ὑπηρετεῖ σὲ χώρα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς, ἀπευθύνθηκε μέσῳ τοῦ διαδικτύου στὰ «Δίπτυχα» (diptyxa@yahoo.gr) γιὰ τὴν ἐπίλυση μιᾶς ἀπορίας σχετικῆς μὲ τὸ περιεχόμενον τῶν ἐτησίων πασχαλίων. Ἐπειδὴ τὸ θέμα ἔχει εὐρύτερο ἐνδιαφέρον, ἐδῶ παρατίθενται σὲ ἑλληνικὴ μετάφραση τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς διεξαχθείσης ἀγγλιστὶ ἀλληλογραφίας.

3 Μαΐου 2007

Ὀνομάζομαι J... καὶ εἶμαι ὀρθόδοξος ἱερεὺς...

...Ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια χρησιμοποιοῦ τὰ Δίπτυχα τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, καὶ συνεχῶς μὲ προβληματίζει τὸ νὰ βρῶ πῶς οἱ ἡμέρες ποὺ ἐπιτρέπεται ἡ κρεοφαγία ὀλόκληρο τὸν χρόνο εἶναι τόσο λίγες: φέτος (2007) γιὰ παράδειγμα εἶναι 49. Προσπαθῶ νὰ ὑπολογίσω τὶς ἐτήσιες νηστείες, ὅπως τοῦ Πάσχα, τῶν Χρι-

στουγέννων, τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τοῦ Δεκαπενταυγούστου, σὺν τὶς Τετάρτες καὶ Παρασκευές τοῦ ἔτους, προσθέτοντας βεβαίως καὶ τὶς κάποιες ἡμερήσιες νηστείες: ὅμως ποτέ δὲν μπόρεσα νὰ πλησιάσω τὸν δικό σας ἀριθμὸ πάντοτε εὑρίσκα γύρω στὶς 100 μὲ 120 ἡμέρες κρεοφαγίας. Μήπως θὰ μπορούσατε νὰ ἐξηγήσετε πῶς ὑπολογίζονται αὐτὲς οἱ ἡμέρες; Διότι τὸ ἴδιο θέμα συζητήθηκε σὲ μίᾳ ἀπὸ τὶς συνάξεις τῶν κληρικῶν μας, καὶ κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ δώσῃ μίᾳ ἐξήγησι.

Ἀπάντησι

10/5/2007

...Εἶναι ἰδιαίτερος συγκινητικὸ τὸ ὅτι φροντίζετε νὰ προμηθεύεστε στὴν χώρα σας τὰ Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ τὰ συμβουλευέστε προσέχοντας καὶ τὶς παραμικρὲς λεπτομέρειες σ' αὐτά, ὅπως φανερώνει τὸ ἐρώτημά σας. Φαίνεται ἡ ἐπιθυμία σας γιὰ μίᾳ βαθύτερη γνωριμία μὲ τὴν λειτουργικὴ παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας καὶ γιὰ τὴν ἐπακριβῆ τήρησι τοῦ τυπικοῦ τῆς. Μακάρι τὸ παράδειγμά σας νὰ τὸ μιμοῦνται ὄλο καὶ περισσότεροι ὀρθόδοξοι κληρικοί, ἀλλὰ καὶ λαϊκοί.

Τὸ ἐρώτημά σας ἀναφέρεται στὶς ἡμέρες κρεοφαγίας ποὺ ἀναγράφονται στοὺς πίνακες πασχαλίων κάθε ἔτους... Αὐτὴν τὴν στιγμὴ δὲν ἔχω ὑπόψει μὲν κάποια μελέτη, στὴν ὁποίαν νὰ διερευνᾶται γιὰ ποιὸν λόγο καὶ ἀπὸ πότε ἀκριβῶς σημειώνονται στὰ πασχάλια οἱ ἡμέρες κρεοφαγίας, ἀλλὰ αὐτὸ συμβαίνει ἀπὸ ἀρκετὰ παλαιά, ἴσως πρὶν ἀπὸ τὸν 10ον αἰῶνα. Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς δὲν δείχνει τὶς ἡμέρες κρεοφαγίας ὄλου τοῦ ἔτους, οὔτε βεβαίως στὴν διάρκεια ἐνὸς ἔτους ἔχομε μόνον 40 ἢ 50 ἡμέρες κρεοφαγίας, ἀλλὰ πολὺ περισσότερες ἀπὸ 100, ὅπως πολὺ σωστὰ ἐπισημαίνετε, ἀκόμη καὶ 150 ἢ 180, ἀναλόγως τοῦ ἔτους. Τί συμβαίνει λοιπόν;

Αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς δείχνει τὶς ἡμέρες ἀπὸ τὰ

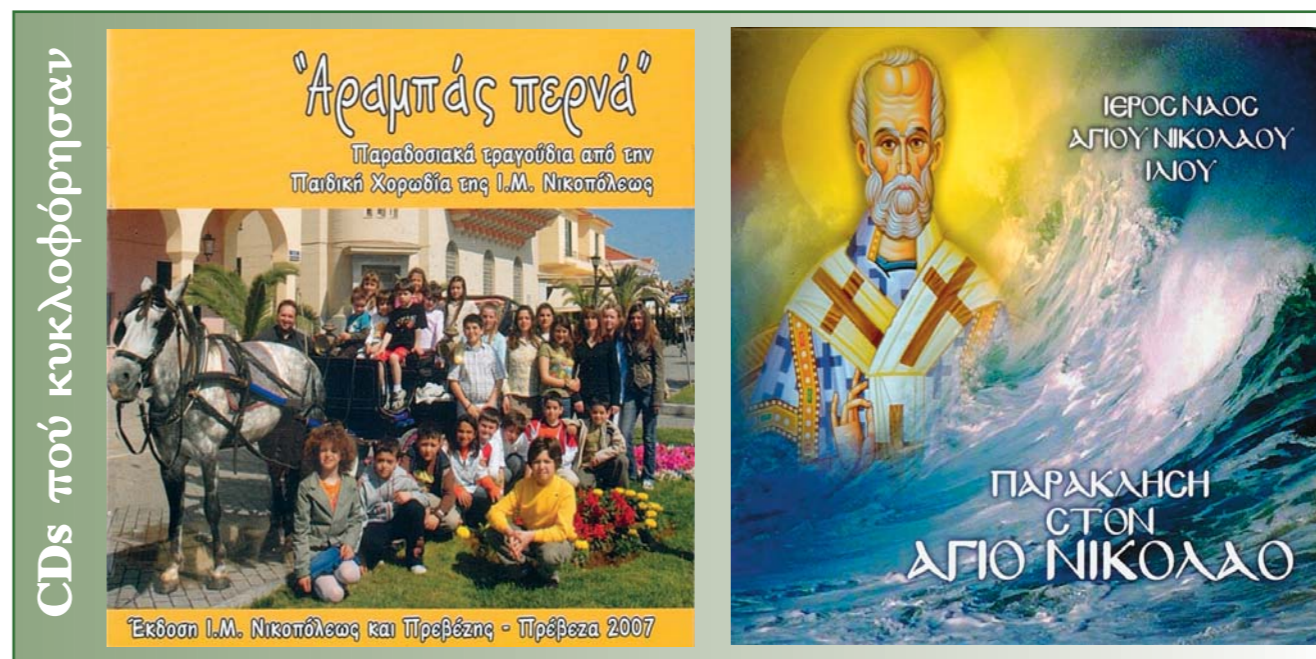
Χριστούγεννα 25 Δεκεμβρίου μέχρι τὴν Κυριακὴ τῆς ἀπόκρεω. Ἄν καὶ ἀνάμεσά τους ὑπάρχουν καὶ νηστήσιμες ἡμέρες, καλοῦνται ὄλες συλλήβδην ἡμέρες κρεοφαγίας, ἐπειδὴ εὑρίσκονται μεταξὺ τῶν δύο τεσσαρακοσῶν, τῆς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς τοῦ Πάσχα, κατὰ τὶς ὁποῖες δὲν κρεοφαγοῦμε. Ἀκριβέστερα λοιπόν θὰ ἔπρεπε νὰ γράφωμε: «Περίοδος κρεοφαγίας: ...ἡμέραι». Ἀπὸ τὶς 25 Δεκεμβρίου τοῦ 2006 μέχρι τὶς 11 Φεβρουαρίου 2007 εἶναι ἀκριβῶς 49 ἡμέρες.

Ἀπὸ τὴν λεπτομέρεια ὅτι ἡ περίοδος κρεοφαγίας ἀριθμεῖται ἀπὸ τὴν 25η Δεκεμβρίου τοῦ προηγούμενου ἔτους διαπιστώνομε ὅτι τὰ πασχάλια εἶναι συντεταγμένα κατὰ τὴν ἀρχαία τάξι τῆς Ἐκκλησίας, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία τὸ κάθε ἔτος ἀρχίζει τὴν 1η Σεπτεμβρίου καὶ τελειώνει τὴν 31η Αὐγούστου τοῦ ἐπομένου ἔτους. Δηλαδή τὸ πασχάλιον τοῦ ἔτους 2007 κανονικῶς ἀναφέρεται στὴν περίοδο ἀπὸ 1-9-2006 ἕως 31-8-2007. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι στὰ πασχάλια κατ' ἀκριβείαν πρέπει νὰ σημειώνεται ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων τῶν πρὶν ἀπὸ τὸ Πάσχα, καὶ ὄχι μετὰ τὸ Πάσχα, εἰδὼς χάνεται ἡ ἐνότης τοῦ πασχαλίου, καὶ ἀδυνατοῦμε νὰ καταλάβωμε τὴν σημασία τῶν πληροφοριῶν ποὺ δίδει. Ἐτσι ἀκριβῶς ἐδημοσίευσεν τὰ πασχάλια ὁ Γεώργιος Μπεκατῶρος στὴν ἐτήσια Τάξι του (ὅπου ἐδημοσίευσεν δύο

πασχάλια, ἓνα στὴν ἀρχὴ τοῦ Ἰανουαρίου, ποὺ ἴσχυε μέχρι τὶς 31 Αὐγούστου τοῦ τρέχοντος ἔτους, καὶ ἓνα στὴν ἀρχὴ τοῦ Σεπτεμβρίου, ποὺ ἴσχυε μέχρι τὶς 31 Αὐγούστου τοῦ ἐπομένου ἔτους). Τὸ ἴδιο ἔπραξε καὶ γιὰ τὰ πασχάλια 70 ἐτῶν ποὺ δημοσίευσεν τὸ 1973...

Δυστυχῶς οἱ πίνακες πασχαλίων ποὺ δημοσιεύονται σὲ νεώτερες ἐκδόσεις δὲν ἀκολουθοῦν τὴν ἀπὸ αἰῶνων τάξι τῆς ἐκκλησίας (στὰ Δίπτυχα δὲν σημειώνεται ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων τοῦ προηγούμενου ἔτους, διότι θὰ ἐδημιουργεῖτο σύγχυσι στους ἀναγνώστες). Ἐτσι τὰ πασχάλια ἀρχίζουν ξαφνικὰ ἀπὸ τὶς ἡμέρες κρεοφαγίας, ὁπότε εὐλόγως δημιουργεῖται ἡ παρεξήγησι ὅτι ἀφοροῦν ὄλο τὸ ἔτος...

Αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν κρεοφαγίας προστίθεται μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν ἡμερῶν τῆς καλουμένης νηστείας τῶν ἀποστόλων: ἂν τὸ ἄθροισμα εἶναι ὁ ἀριθμὸς 74, δείχνει ὅτι τὸ ἔτος εἶναι κοινόν, ἐνῶ ἂν εἶναι ὁ ἀριθμὸς 75, δείχνει ὅτι τὸ ἔτος εἶναι δίσεκτον. Ἐτσι γιὰ τὸ ἔτος 2007 ἔχομε: 49 + 25 = 74. Γιὰ τὸ ἔτος 2008 ἔχομε: 69 (ἡμέραι κρεοφαγίας) + 6 («νηστεία» ἀποστόλων) = 75· πράγματι τὸ 2008 εἶναι δίσεκτον. Αὐτὸς ὁ ὑπολογισμὸς ἰσχύει μὲ τὸ νέο ἡμερολόγιο, ἐφόσον τὸ Πάσχα τύχη μέχρι 2 Μαΐου, διότι μετὰ τὴν ἡμερομηνία αὐτὴ δὲν ὑπάρχει νηστεία πρὸ τῆς μνήμης τῶν ἀποστόλων.

CDS ποὺ κυκλοφόρησαν

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Οι επιστολές απηχούν αποκλειστικά απόψεις των υπογραφομένων)

Σωστή παρατήρηση

Καλαμαριά 26 Νοεμβρίου 2007

Πρὸς Διευθυνσιν Περιοδικοῦ
«ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ»

Ἀξιότιμοι Κύριοι,

Μέ μεγάλο ενδιαφέρον λαμβάνω κάθε μήνα τὸ περιοδικὸ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ» καὶ τὸ διαβάζω μὲ πολλή προσοχή. Ὁμολογουμένως πολλὰ διδάχθηκα ἀπὸ τὰ ἄρθρα του ἀλλὰ καὶ τὶς δραστηριότητες πού ἀναπτύσσουν διάφορες ἐνορίες καὶ πολλὰ ἀπὸ αὐτὲς προσπάθησα νὰ τὶς ἐφαρμόσω ὅσο ὑπηρετοῦσα ὡς ἐφημέριος.

Διαβάζοντας, ὅμως, τὸ τεῦχος 9 τοῦ Ὀκτωβρίου 2007 κάτι μὲ στεναχώρησε. Στὴ σελίδα 7 καὶ στὴν ὑπὸ τὸν τίτλο: «Ἀπόστολος Παῦλος καὶ Κόρινθος, Πρῶτο Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο» σ' ἓνα σημεῖο τῆς εἰδήσης ἀναφέρεται: «εἶναι ἄλλωστε τὸ Πρῶτο Διεθνὲς Συνέδριο τὸ ὁποῖο γίνεται στὴ Χώρα μας, μὲ ἀντικείμενο τὸν ἀπόστολο ἐκεῖνο, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐπηρέασει ἀνεξίτηλα τὸν εὐρωπαϊκὸ πολιτισμὸ».

Μπορεῖ αὐτὸ τὸ Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο μὲ ἀντικείμενο τὸν Ἀπόστολο Παῦλο νὰ ἐγινε γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Κόρινθο ἀλλ' ὄχι καὶ στὴ «Χώρα» μας. Ἐκτὸς κι ἂν μὲ τὴ λέξη «Χώρα» ἐννοεῖτε μονάχα τὴ Νότια Ἑλλάδα.

Θὰ ἤθελα νὰ σᾶς γνωρίσω, ἂν καὶ θέλω νὰ πιστεύω ὅτι τὸ γνωρίζετε καὶ σεῖς, ὅτι ἐδῶ καὶ δεκατρία χρόνια ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας διοργανώνει κάθε χρόνο παρόμοιο Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο στὴ Βέροια, μὲ ἀντικείμενο τὸν Ἀπόστολο Παῦλο τὶς παραμονὲς τῆς μεγάλης ἐορτῆς τῶν Πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. Συμμετέχουν σ' αὐτὸ ἐπιστήμονες διεθνoῦς κύρους ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ μάλιστα ὄχι μονάχα Καθηγητὲς θεολογικῶν ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων Σχολῶν, ἀκόμα καὶ θετικῶν ἐπιστημῶν. Τὴν ἐπιστημονικὴ διοργάνωση τοῦ Συνεδρίου ἔχει ἀναλάβει ἐπιτροπὴ Βιβλικῶν Καθηγητῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσ-

σαλονίκης, ὡς εἰδικοί. Ἀκόμη πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι προσκαλοῦνται καὶ λαμβάνουν μέρος στὸ Συνέδριο ἐκπρόσωποι ὄλων τῶν Πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων καὶ Αὐτοκεφάλων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, ὥστε νὰ προσδίδεται στὸ Συνέδριο αὐτό, πού ἀποτελεῖ ἤδη ἐπιτυχημένο θεσμό, καὶ πανορθόδοξος χαρακτήρας. Κάθε χρόνο μάλιστα λαμβάνει μέρος καὶ ἐκπρόσωπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ πολλές φορές παρέστη αὐτοπροσώπως καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος. Μέχρι σήμερα ἐξεδόθησαν καὶ κυκλοφοροῦν 12 τόμοι τῶν πρακτικῶν αὐτῶν τῶν Συνεδρίων καὶ ἐτοιμάζεται ὁ 13ος.

Ὅλα αὐτὰ πρὸς ἀποκατάσταση τῆς ἀλήθειας καὶ παρακαλῶ πολὺ ὅπως τὰ δημοσιεύσετε στὸ Περιοδικό σας.

Μετὰ τιμῆς

Ἀρχιμ. Νεκτάριος Λασκαρίδης, Ἱεροκήρυκας
Ι. Μ. Βεροίας, Ναούσης καὶ Καμπανίας

Σημ. Στὸ παρελθὸν ἔχει γίνεῖ λόγος ἐπανηλημμένως καὶ στὸν «Ε». τὸ κείμενο πού μᾶς ἀπεστάλη δημοσιεύθηκε ὅπως ἦταν.

Θεσσαλονίκη 29.11.2007

Κυρία Χατζηφώτη,

Τὴν Κυριακὴ 25 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε μία συγκινητικὴ καὶ σεμνὴ τελετὴ στὴν αἴθουσα τελετῶν τῆς παλαιᾶς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ ἐδῶ Πανεπιστημίου. Τιμήθηκε, καὶ δικαίως, ὁ Ἀρχιμ. π. Γερβάσιος Ραπτόπουλος, πνευματικὸς προϊστάμενος τῆς Ἀδελφότητος «Ἡ Ὁσία Ξένη» Θεσσαλονίκης, γιὰ τὰ 30 χρόνια τῆς «Διακοινίας Ἀποφυλάκισης Ἀπόρων Κρατουμένων καὶ Φυγοποιῶν». Ὁ π. Γερβάσιος ἐπετέλεσε ἓνα ἀληθινὸ ἄθλο. Ἐπιτυχῶς τὴν ἀποφυλάκιση 10.200 ἀπόρων κρατουμένων ἀπὸ τὶς φυλακὲς, ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, μὲ ἀντίστοιχη δαπάνη 2.500.000 εὐρώ. Τὴν

τελετὴν παρευρίσκοντο ἐκπρόσωπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τοῦ Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ πρόεδρος Ἐφετῶν Θεσσαλονίκης, Βουλευταὶ, ἐκπρόσωποι Δημοσίων Ἀρχῶν καὶ πλῆθος κόσμου.

Ἀξίζει νὰ δοξάσουμε τὸν Θεὸ γιὰ τὸ ἱερὸ ἔργο, πού ἐπετέλεσε ὁ ἀγωνιστὴς τῆς Ἀγάπης, π. Γερβάσιος μὲ τὴν Ἀδελφότητά του, ἀλλὰ καὶ νὰ διδαχθοῦμε τὴν ἔμπρακτὴ ἀγάπη ἀπὸ τὸ παράδειγμα του. Ἔτσι ἐπαληθεύθηκε καὶ ὁ σπουδαῖος λόγος τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου: «Ἀρκεῖ εἰς ἄνθρωπος ζήλω πεπυρωμένος, ὁλόκληρον διορθώσασθαι δῆμον».

Εἶθε τὸ λαμπρὸ αὐτὸ παράδειγμα νὰ ἐμπνεύσει ὅλους ἐμᾶς τοὺς κληρικούς, ἀλλὰ καὶ τὰ λαϊκὰ μέλη τῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας! «Ὅς ἂν ποιήση καὶ διδάξη, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν»!

Μέ τιμὴ πολλή
Ἀρχ. Γρηγόριος Χαραλαμπίδης
Ἱεροκήρυξ Ι.Μ.Θ.
Ἀγίας Θεοδώρας 11
54623 Θεσσαλονίκη

Ὁ νέος Διάκονος

Κύριε διευθυντά,

Κοντεύουν περὶ τοὺς πέντε μῆνες ἀπὸ τότε πού ἀκούστηκε στους ἱερούς μας ναοὺς ἡ φωνὴ τοῦ νέου Διακόνου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας Σερβίων καὶ Κοζάνης π. Κωνσταντίνου Καλαϊτζίδη. Ἡ φωνὴ εἶναι νέα, οἱ δεήσεις ὅμως ἴδιες, αὐτὲς πού αἰῶνες τώρα ἀκούγονται στὶς διάφορες συναξεῖς τῶν Χριστιανῶν. Καὶ ὡς πρώτη καὶ μεγάλῃ δέηση εἶναι αὐτὴ τῆς Μεγάλης Συναπτῆς καὶ πού μέσα σ' αὐτὴν περιμαζώνεται ὅλος ὁ βίος καὶ ἡ ζωὴ τῶν πιστῶν.

Ἡ Ἐκκλησία, ὅταν μέσα στὸν ναὸ βρισκόμαστε οἱ χριστιανοί, μοιάζει σὰν ἓνα καράβι πού πλέει καὶ ταξιδεῖ πρὸς τὴν ἀνατολή. «Κατὰ ἀνατολὰς» ὅπως μᾶς τὸ περιγράφει ἡ θεία Γραφή. Καραβοκύρης ὁ Ἐπίσκοπος πού εἶναι στὴν Ἐκκλησία εἰς τόπον καὶ τύπον Χριστοῦ, ναῦτες οἱ Κληρικοὶ καὶ πλήρωμα ὁ Πιστὸς λαός.

Πόσο ωραία φαντάζουμε ὅταν εἶμαστε ὅλοι μαζί – Παιδιὰ ἐνὸς Πατέρα – μέσα στὴν Ἐκκλησία νὰ αἰνοῦμε καὶ νὰ δοξάζουμε τὸν Κύριο καὶ νὰ ζητᾶμε τὸ ἔλεός Του!

Οἱ πρώτες λέξεις πού ἀκούγονται ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ διακόνου, ὕστερα ἀπὸ τὴ Δοξολογία καὶ πού τὶς φωνάζει δυνατὰ γιὰ νὰ τὶς ἀκούσουν ὅλοι οἱ πιστοί, εἶναι τὰ λεγόμενα «εἰρηνικά» «ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» γιὰτὶ μὲ εἰρήνη μέσα μας καὶ μεταξύ μας ταιριάζει νὰ σταθοῦμε μπροστὰ στὸ Θεό.

Σ' ὅλη τὴ θεία Λειτουργία ἀκούγεται ἀπὸ τὸ λειτουργὸ ἱερέα νὰ ἐπαναλαμβάνει τὸ «Εἰρήνη πᾶσι» γιὰτὶ χωρὶς τὴν εἰρήνην τίποτα δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε. Ὁ Ἐπίσκοπος δὲν ἀνέρχεται στὸ θρόνο, ἂν πρῶτα δὲν εὐλογήσει καὶ δὲν εὐχηθεῖ σὲ ὅλους εἰρήνη. Γι' αὐτὴν τὴν εἰρήνην πού μίλησε ὁ Χριστὸς στους μαθητὲς του «Εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν» καὶ «οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσι, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν» καὶ ὄχι τὴν συνηθισμένη καὶ ὅπως τὴν φωνάζουν καὶ τὴν ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι χωρὶς τὸ Θεό.

Ἀδελφὲ διάκονε π. Κωνσταντίνε, μὲ τὴ χειροτονία σου μπῆκες στὰ ἐνδότερα τοῦ καταπετάσματος. Θὰ γνωρίσεις ἀπὸ πολὺ κοντὰ τὸν Κύριο. Θὰ γίνεις ὁ ἴδιος ὄργανο τῆς σωτηρίας σου καὶ τῆς σωτηρίας τῶν πιστῶν πού τώρα ἐκπέμπεις τὶς δεήσεις τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ὅμως μπαίνοντας στὴν Ἐκκλησία ὡς λειτουργὸς νὰ γνωρίζεις πὼς θὰ ἔχεις νὰ παλαίψεις μὲ τὸν ἀντικείμενο – τὸ διάβολο σὲ μεγαλύτερο βαθμὸ ἀπ' ὅ,τι ὡς λαϊκός, γιὰτὶ ἡ πάλῃ μας δὲν εἶναι πρὸς «αἷμα καὶ σάρκα», ἀλλὰ πάλῃ «Πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις».

Ἡ προετοιμασία σου ὅλα τὰ χρόνια αὐτὰ γιὰ τὴ χειροτονία σου, σ' αὐτὸ ἀπέβλεπε. Οἱ δάσκαλοί σου, οἱ κατηχητὲς σου καὶ ὁ πνευματικὸς πατέρας τῆς Ἐνορίας π. Κωνσταντίνος μὲ τὴν Πρεσβυτέρα του Σταυρούλα πού εἶχε τὴν καταγωγή της ἀπὸ τὸ Ροδίτη (αἰωνία τους ἡ μνήμη) σᾶς πρόσφεραν πολλὰ. Γιὰ τὰ ἐλλείποντα καὶ τὰ ἀσθενῆ σου θὰ φροντίσουν ἡ θεία Χάρις μὲ τὸν Ἐπίσκοπό μας.

Ἡ Πρόσκληση τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν Πέτρο «Εἰ φιλῆς με, Πέτρε, ποιμανε τὰ πρόβατά μου» ἀπευθύνθηκε καὶ σ' ἐσένα καὶ ἡ ἀπάντησή σου σ' αὐτὴ τὴν πρόσκληση εἶναι νὰ γίνεις καλὸς ποιμὴν.

Σοῦ τὸ εὐχόμαστε ὅλοι μὲ τὴν καρδιά μας. οἱ γονεῖς σου, ἡ σύζυγός σου μὲ τὰ παιδιὰ σου, οἱ παπoῦδες καὶ ὅλοι οἱ συγχωριανοὶ σου τοῦ Σάρτου ἀλλὰ καὶ τῶν Λευκάρων, μιά πού ἡ μητέρα σου κατάγεται ἀπὸ τὰ Λεούκα καὶ ὁ παππούς

σου ο Πέτρος πού μ'αυ ήταν συμπαθής και καλοκάγαθος θα χαιρέται στους ούραυούς.

Ἄξιος! Ἄξιος! Ἄξιος!

Μέ εὐχές
π. Ἡλίας Κουτὸς
Ἐφημέριος Ροδίτη

Πρὸς
Τὸ Περιοδικὸ
«Ἐφημέριος»

Εὐχαριστίες εὐγνωμοσύνης

Στὴν Ν. Κηφισιά Ἀττικῆς, ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν λειτουργεῖ κατὰ ἄψογον τρόπο καὶ με ἐπιτυχία ἡ Ἀνωτέρα Ἐκκλ. Σχολὴ Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ τὸ φετινὸ Σχολικὸ Ἔτος 2007 - 2008, λειτουργεῖ ὡς

Ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Ἀθῆνας. Πρωτεργάτης αὐτῆς τῆς ἐξομοίωσις, με τὰ ὑπόλοιπα Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικὰ Ἰδρύματα τῆς χώρας καὶ κάτω ἀπὸ ἀντίξοες συνθήκες, γιατί ὑπῆρξαν καὶ ἀντιδράσεις, ὑπῆρξε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος.

Ἔνα θερμὸ εὐχαριστῶ μετ' εὐγνωμοσύνης στὸ πρόσωπο τοῦ Μακαριωτάτου ἐκ μέρους ὄλων τῶν Φοιτητῶν τῆς Σχολῆς.

Παλαιὸς Ἀπόφοιτος τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Ἱερατικῶν Σπουδῶν,

Πρωτοπρεσβύτερος
Κων. Παπασαλούρος
Κληρικὸς Ἱ. Μ. Νικαίας

Ἀπὸ τὸν ΜΑΝΟΛΗ ΜΕΛΙΝΟ

Ἀνδρέας Κρήτης πρὸς Βασίλειον Καισαρείας

Ὁ Μέγας Βασίλειος, ἡ μνήμη τοῦ ὁποῖου φωτίζει τὰ θυρανοίξια τοῦ νέου ἔτους, ὑπῆρξε κορυφαῖο ἀνάστημα τῆς θείας Χάρτιος. Πολλές οἱ θαυμαστές πλευρές τῆς ἀγιασμένης προσωπικότητός του. Μιά ἀπ' αὐτές, τὸ χάρισμα τοῦ ποιμένου. Ἀναδείχθηκε ἕνας ἀπὸ τοὺς λαμπρότερους ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας. Πολλὰ ἔχουν νὰ ἐμπνευστοῦν οἱ κληρικοί κάθε γενιᾶς καὶ ἀπ' αὐτὴ τὴν πλευρὰ τῆς ζωῆς του. Ὁ Καισαρείας Βασίλειος με τὸ ὑπερεποχικὸ παράδειγμά του, μᾶς ποιμαίνει ὄλους! Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια τόνισε, αἰῶνες ἀργότερα, ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας Κρήτης σὲ πανηγυρικὸ λόγο του σχετικὸ, ὅπου με ποιητικὸ καὶ ρητορικὸ οἶστρο ἐπικαλεῖται τὸν Ἅγιο Βασίλειο:

– «Ποίμενε ἡμᾶς»!

Πηγὴ φωτισμοῦ

Ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, τοῦ «Καθηγητοῦ τῆς ἐρήμου», μᾶς ὑπεθυμίζει τὴν σημασία πού ἔχει γιὰ τὴν Ἐκκλησία μας ὁ Μοναχισμὸς. Με ἀφετηρία αὐτὸ τὸν ὑπερθαύμαστον ἐρημίτη, ὁ μοναχισμὸς ἔγινε ἡ κοιλίδα τῆς ὀρθοδόξου πνευματικότητος πού σφράγισε τὴν ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπὸ τοὺς κόλπους

τοῦ Μοναχισμοῦ πήγασαν οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς μεγάλους Πατέρες, πού ἀναδείχθηκαν ὄχι μόνο σοφοὶ κατὰ Θεόν, ἀλλὰ καὶ πρότυπα ποιμένων. Ὁ Μέγας Ἀντώνιος εἶναι πηγὴ ἀστείρευτη φωτισμοῦ καὶ γιὰ κείνους τοὺς κληρικούς πού ἐπιτελοῦν στὸν κόσμον τὴν θεία ἀποστολή τους. Τὸ παράδειγμά του εἶναι ἰδιαίτερος εὐγλωττο.

Οἱ τρεῖς ἡνίοχοι

Δυὸ κληρονομίες συνθέτουν ἀδιάσπαστα τὸ νόημα τῆς ἐλληνικῆς Παιδείας: ὁ πνευματικὸς πολιτισμὸς τῶν ἀρχαίων καὶ τὸ εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸ τὸ νόημα ἀκτινοβολεῖ διὰ μέσου τῶν αἰῶνων με πηγὴ τὸ ὄλο βίωμα τῆς Ἐκκλησίας μας, ἰδιαίτερα ὅπως λάμπει στὰ συγγράματα τῶν Ἁγίων Πατέρων. Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες εἶναι οἱ πιὸ ἐξοχοὶ φορεῖς τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. Ἄνδρες μεγαλοφυεῖς, ποτίστηκαν τὰ ζωφόρα νάματα τῆς Γραφῆς καὶ στίς ἀθάνατες πηγές τοῦ ἀρχαίου κλασικοῦ κόσμου. Ἄς ἐμπνεοῦν πάντοτε οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες τὴν Παιδεία μας. Με τὸ ἔργο τους καὶ τὸ παράδειγμά τους, εἶναι οἱ καλλίτεροι ἡνίοχοι κάθε προσπάθειας γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ «καλοῦ κάγαθοῦ».

– Θὰ τοὺς ἀκολουθήσουμε;

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Τοῦ κ. Κωνσταντίνου Χολέβα

Ἐνοριακές ἐκδηλώσεις πού ξεχώρισαν

Καλὴ Χροιά καὶ Εὐλογημένη! Ἀναλογιζόμενος καὶ ἐπισκοπώντας τὸ διαρρεύσαν ἔτος 2007 κρίνω σκόπιμο νὰ ἐπισημάνω ὀρισμένες ἐνοριακές δραστηριότητες πού ξεχώρισαν. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὑπῆρξαν καὶ ἄλλες τὶς ὁποῖες δὲν γνωρίζω. Ἀπλῶς σήμερα θὰ ἀναφέρω τὶς ἐκδηλώσεις περὶ τῶν ὁποίων προσωπικῶς ἔλαβα γνώση. Ἀρχίζω ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο. Γιὰ πολλοστὴ χρονιά ἡ ἐνορία τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τοῦ ὁμωνύμου Δήμου τῆς Ἀττικῆς (Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν) ὀργάνωσε με ἐπιτυχία τὰ «Δημήτρια». Ἐπὶ 10 ἡμέρες κληρὸς καὶ λαὸς ἐτίμησαν τὴν μνήμη τοῦ Μεγαλομάρτυρος Ἁγίου Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου με λατρευτικὲς συνάξεις, ἀγρυπνίες, κηρύγματα, ὁμιλίες, νεανικὲς συντροφιές, λιτανεῖες καὶ δημοσίους διαλόγους. Ὅπως διαπίστωσα ἰδίως ὁμασιν ἢ συμμετοχὴ ἦταν μεγάλη καὶ συγκινητικὴ. Προχωρῶ πρὸς τὸν Νοέμβριο καὶ μένω στὴν ἡμερομηνία τῆς 18.11.2007. Στὸ προαύλιο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Θείας Ἀναλήψεως Δραπετσώνας ἐτελέσθησαν τὰ Ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς τοῦ Ἱερέως. Στὴν τελετὴ προέστη ὁ Σὸβ. Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος ἐξήγησε ὅτι με τὴν προτομὴ τιμῶνται ὄλοι οἱ διατελέσαντες ἱερεῖς αὐτοῦ τοῦ ἐνοριακοῦ Ναοῦ ἀπὸ τὸ 1927 μέχρι σήμερα. Τέλος ἔρχομαι στὸν Δεκέμβριο καὶ ὑπογραμμίζω τὴν τέλεση τῶν Ἑορτίων πρὸς τιμὴν τῆς Ἁγίας Βαρβάρας ἀπὸ τὸν ὁμώνυμο Ναὸ τῆς Ἀργυρουπόλεως (Ἱερά Μητρόπολη Νέας Σμύρνης). Ἐπὶ μία ἐβδομάδα χιλιάδες εὐλαβεῖς προσκυνητὲς ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ Λεκανοπεδίου τίμησαν τὴ μνήμη τῆς Ἁγίας Βαρβάρας με λατρευτικὲς, πνευματικὲς καὶ ἐπιμορφωτικὲς συνάξεις καθὼς καὶ με τὴν λιτανευστὴ τῆς ἱερᾶς εἰκόνας. Ἐπισημαίνω με ἐνδιαφέρον τὴν συμμετοχὴ Ἱερομονάχων ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ ἀπὸ ἄλλες Μονές στὰ Δημήτρια καὶ στὰ Ἑόρτια, γεγονός πού χαροποιεῖ ἰδιαίτερος τοὺς πιστοὺς. Συγχαρητήρια στοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς συνεργάτες τους, οἱ ὁποῖοι διοργάνωσαν με κόπο

καὶ ἀγάπη τὶς ὥραϊες αὐτὲς ἐκδηλώσεις καὶ τοὺς εὐχόμεθα πνευματικὴ καρποφορία με τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Βράβευση δύο ἀξίων κληρικῶν

Μέ χαρὰ πληροφορηθήκαμε ἀπὸ τὸν Τύπο ὅτι ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 2007 βραβεύθηκαν σὲ ἐπίσημες τελετὲς δυὸ ἀξιοὶ Ὀρθόδοξοι κληρικοί πού ἀγωνίζονται καθημερινῶς γιὰ νὰ προσφέρουν ἀγάπη καὶ παρηγορία πρὸς τοὺς πάσχοντες συναθρώπους μας. Πρόκειται γιὰ τὸν Πανσο. Ἀρχιμ. Γερβάσιο Ραπτόπουλο καὶ τὸν Πανσο. Ἀρχιμ. Ἀπόστολο Καβαλιώτη. Στὶς ἀρχὲς Δεκεμβρίου στὴν μεγάλη αἴθουσα τῆς Παλαιᾶς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης τιμήθηκε γιὰ τὸ σύνολο τοῦ ἔργου τοῦ ὁ π. Γερβάσιος Ραπτόπουλος, ὁ ὁποῖος ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια ἔχει κατορθώσει νὰ ἀποφυλακίσει 10.204 ἄτομα. Δραστηριοποιεῖται στὸ πλαίσιο τῆς «Διακονίας Ἀποφυλακίσεως Ἀπόρων Κρατουμένων καὶ Φυγοποιῶν» τῆς Ἀδελφότητος «Ὁσία Ξένη», ἡ ὁποία ἐδρεύει στὴν Περαιὰ Θεσσαλονίκης. Ἡ Ἀδελφότητα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πληρωμὴ τῶν χρηματικῶν προστίμων γιὰ τὴν ἀποφυλάκιση κρατουμένων ἀσχολεῖται με ἐπισκέψεις στὶς φυλακὲς ὅπου μοιράζει τρόφιμα καὶ ἄλλα εἶδη πρώτης ἀνάγκης. Ἡ δράση τοῦ π. Γερβασίου ἔχει φθάσει μέχρι τὶς φυλακὲς τῆς Αἰγύπτου, τῶν ΗΠΑ καὶ τῆς Νοτίου Κορέας. Γιὰ τὴν βράβευσή του δημοσιεύσε σχετικὴ ἐπαινετικὴ εἰδηση καὶ ἡ ἐπίσημη ιστοσελίδα τοῦ Πατριαρχείου Σερβίας. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὴν ἐπίσημη τελετὴ βραβεύσεως τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, στίς 27.12.2007, βραβεύθηκε ὁ π. Ἀπόστολος Καβαλιώτης, ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Φερῶν Ἑβρου, ὁ ὁποῖος διδάσκει στὸ Εἰδικὸ Σχολεῖο γιὰ ἄτομα με ἀναπηρίες στὴν Ἀλεξανδρούπολη. Ἡ Ἀκαδημία τὸν τίμησε σὲ ἀναγνώριση τῆς εἰκοσαετοῦς προσφοράς του στὰ παιδιὰ με ἀναπηρίες καὶ τῶν προσπαθειῶν πού κατέβαλε γιὰ τὴν κοινωνικὴ τους ἐνταξίση. Ὑπογραμμίζουμε ὅτι ὅταν ἦταν λαϊκὸς ὁ π. Ἀπόστολος ἐργάστηκε ὡς ἐθελοντὴς τῶν Ἠνωμέ-

ων Έθνων στην Ίνδια και στην Άφρική σε ανθρωπιστικές αποστολές. Ο ίδιος δηλώνει ότι αντλεί δύναμη από τον Θεό για να προσφέρει χαμόγελο στους ανθρώπους. Ευχαριστούμε τον π. Γερβάσιο και τον π. Άποστολο για όσα εμπράκτως μας διδάσκουν.

Ένα βιβλίο για την Βυζαντινή Λειτουργία

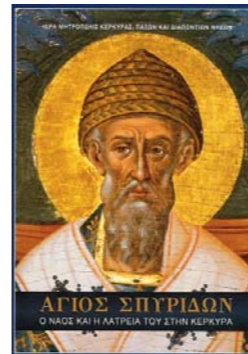
Υπό τον τίτλο «Βυζαντινή Λειτουργία» κυκλοφορήθηκε το 2007 το βιβλίο που περιέχει τον καρπό της γνώσεως και της εμπειρίας του κ. Διονυσίου Π. Ήλιοπούλου, Καθηγητού Μουσικής και Πρωτοψάλτου. Ο κ. Ήλιοπουλος είναι καθηγητής του Δημοτικού Ώδειου Άργυρουπόλεως και του Ώδειου Άργυρουπόλεως, ιδρυτής και διευθυντής των έξι Σχολών Βυζαντινής Μουσικής: 1. Της Ήρας Μητροπόλεως Γλυφάδας. 2. Της Ήρας Μητροπόλεως Ιωαννίνων. 3. Της Ήρας Μητροπόλεως Μυτιλήνης. 4. Του Ίερού Ναού Άγίου Αθανασίου Πολυδρόσου Άττικής. Το βιβλίο του Μουσικολογιστή συγγραφέως γραμμένο με την χρήση των συμβόλων της βυζαντινής μουσικής απευθύνεται σε νέους και μελλοντικούς ιεροψάλτες, οι οποίοι έχουν προς το παρόν μέτριες γνώσεις. Ο Σεβ. Μητροπολίτης Γλυφάδας κ. Παύλος προλογίζει το βιβλίο και γράφει μεταξύ άλλων: «Κέντρον απάσης της Θείας Λατρίας είναι το προσφερόμενον υπό των Λειτουργών του Ύψιστου Ίερόν Μυστήριόν της Θείας Λειτουργίας, κατά την τέλεσιν του οποίου ο πιστός λαός δια των χειλέων των χειροθετημένων –κατά την Έκκλησιαστικήν Τάξιν– υπό του Έπισκόπου Ίεροψαλτών, ψάλλει και αινεί τον Θεόν δια των προκαθορισμένων ύμνων. Είς την πορείαν των είκοσι αιώνων της Έκκλησίας πλειάδα έκλεκτων μελωδών συνέθεσαν εξαιρετα άσματα και ύμνωδίας, ύπηρετούντες το Ίερόν Άναλόγιον, με σκοπόν την δια της όρθης έκτελέσεως αυτών μετοχήν του ανθρώπου εις τα επί γής τελούμενα ούράνια δρώμενα». Στο βιβλίο προτάσσονται επίσης δύο κριτικά σημειώματα γραμμένα από έγκριτους μελετητές της αυθεντικής Όρθόδοξου μουσικής παραδόσεως και συγκεκριμένα από τον Πρωτοπρ. Λάμπρο Άνδρέακη, Δρα Θεολογίας, και από τον κ. Χρήστο Χατζηνικολάου, Έπίτιμο Πρόεδρο της Όμοσπονδίας Συλλόγων Ίεροψαλτών Έλλάδος.

Περιοδικά Μητροπόλεων και Ένοριών

Συνεχίζουμε την παρουσίαση των έντυπων πνευματικής οικοδομής που εκδίδουν οι κατά τόπους Ίερές Μητροόλεις και όρισμένες Ένορίες της Έκκλησίας της Έλλάδος. Άπό την ΤΟΑΜΗ Νοεμβρίου 2007 της Ί. Άρχιεπισκοπής Άθηνών έπισημαίνουμε το άφιέρωμα στον άειμνηστο Θεολόγο Παναγιώτη Τρεμπέλα. Έπίσης έφθασαν στα χέρια μας τα περιοδικά: «Εύλογία» της Ίερās Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, «Φιλόθεος Πνοή» της Ί. Μητροπόλεως Ν. Ίωνίας και Φιλαδελφείας, «Όμολογία» της Ί. Μητροπόλεως Νικαίας, «Πληροφόρηση» της Ί. Μητροπόλεως Δημητριάδος και Άλμυρού, «Έκκλησιαστική Παρέμβαση» της Ί. Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Άγ. Βλασίου, «Άγιος Νικήτας» της Ί. Μητροπόλεως Σερρών και Νυγρίτης, «Σάλπιγξ Όρθοδοξίας» της Ί. Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπών και Έορδαίας, «Άγιος Μηνάς» της Ί. Μητροπόλεως Καστορίας, «Ό Ποιμήν» της Ί. Μητροπόλεως Μυτιλήνης, «Έπαγγελία» της Ί. Μητροπόλεως Γουμεινίσσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου, «Τό Τάλαντο» της Ί. Μητροπόλεως Λαρίσης και Τυριάβου. Έχουμε έπίσης στα χέρια μας πέντε άξιόλογα έντυπα που εκδίδονται από Ένορίες της Έκκλησίας μας και μετά χαράς θα παρουσιάσουμε και άλλα όταν μας σταλούν. Η Ένορία Άγ. Δημητρίου της Ί. Μητροπόλεως Πειραιώς εκδίδει το μηνιαίο περιοδικό «Άναγραφές» με άποσπάσματα από άρθρα και βιβλία, τα όποια άξιζει να προσεχθούν. Ο Ί. Ναός Άγίου Νικολάου Πευκακίων της Ί. Άρχιεπισκοπής Άθηνών εκδίδει το μηνιαίο έντυπο «Ένοριακή Εύλογία» με ωραία άρθρα και διαλόγους όπου έκφράζονται μερικές φορές τεκμηριωμένες διαφοροποιήσεις μεταξύ των συντακτών. Ο Ί. Ναός Άγ. Μαρίνης Άνω Ίλισίων της Ί. Άρχιεπισκοπής Άθηνών εκδίδει το την διμηνιαία έκδοση «Διδαχή και Ένημέρωση» με έμφαση στο Εύαγγέλιο και στους Πατέρες. Η Ένορία Εύαγγελιστρίας Λευκάδος (της Ί. Μητροπόλεως Λευκάδος) εκδίδει το πλούσιο σε ύλη και καλαισθησία δελτίο οικοδομής «Ένοριακός Λόγος» που συνδυάζει την κατήχηση με την ένημέρωση σε γλώσσα κατανοητή από όλους. Τέλος η Ένορία Κοιμήσεως της Θεοτόκου Νέας Φώκαιας Χαϊδαρίου (της Ί. Μητροπόλεως Νικαίας) μάς άπέστειλε το έπιτραπέζιο ήμερολόγιο του 2008 άφιερωμένο στα 75 χρόνια της προσφυγικής αυτής Ένορίας. Συγχαρητήρια σε όλες τις προσπάθειες!

ΒΙΒΛΙΟ

παρουσίαση

Ι. Μ. Κερκύρας
ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ό Ναός και η Λατρεία του στην Κέρκυρα

Σε πείσμα όλων όσοι έπιμένουν να έπιδιώκουν να βάλουν στο περιθώριο την πίστη των Έλλήνων με πολλούς και διάφορους τρόπους, η καθημερινή ζωή έρχεται να άποδείξει πως υπάρχουν όρισμένοι τομείς στην ιστορία τούτου του τόπου που είναι άκαταμάχητοι. Ένα τέτοιο παράδειγμα που ένισχύει την άποψη αυτή είναι και η έκδοση ενός πολύ σημαντικού βιβλίου, άποτέλεσμα της συνεργασίας της Ί. Μ. Κερκύρας και των έκδόσεων «Τοπίο» με έκλεκτους λογίους. Το έργο με κείμενα και φωτογραφίες άπεικονίζει τη στενή σχέση ενός μεγάλου Άγίου της Όρθοδοξίας με το λαό της Κέρκυρας αλλά και μέσω αυτού με όλους τους πιστούς. Τα κείμενα μόνο δέν θα άρκοϋσαν να

δώσουν μια πλήρη και κατανοητή εικόνα της μεγαλειώδους σχέσης που ύπάρχει μεταξύ των Κερκυραίων και του «μπάρμπα-Σπύρου», όπως άποκαλούν τον Άγιο Σπυρίδωνα, χωρίς αυτό να μειώνει στο έλάχιστο τον σεβασμό προς εκείνον. Με πρωτοβουλία του Σεβ. Μητροπολίτη κ. Νεκταρίου και την ιδανική πραγμάτωσή της από τους πρωτεργάτες των έκδόσεων «Τοπίο», τον Δ. Ταλιάνη και την Α. Δούντση και τους συνεργάτες τους, η ίδια Μητρόπολη έρχεται να δώσει στο κοινό τον πυλώνα της πνευματικής κληρονομιάς του νησιού, τον Άγιο Σπυρίδωνα. Ό βίος, τα θαύματα, η παρουσία του και η σχέση του με την Κέρκυρα, η ιστορία και η ζωή της όποίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μαζί του, καθώς και η διαμόρφωση και η κοινωνική προσφορά του Ί. Προσκυνήματός του παρουσιάζονται μεθοδικά και με κάθε λεπτομέρεια στη νέα πολυτελή και έπιμελημένη έκδοση. Ο π. Γ. Δ. Μεταλληνός, ό π. Θ. Μουρτζανός, ό κ. Γ. Χυτήρης, η κ. Α. Άγοροπούλου-Μπιρμπίλη, ό κ. Γ. Πιέρης, ό κ. Σ. Χρ. Καρύδης, ό κ. Κ. Π. Θύμης, ό κ. Χ. Δεσύλλας, με κείμενά τους καλύπτουν τις πτυχές του θέματος, συμβάλλοντας στη δημιουργία μιας πολύ σπουδαίας από κάθε πλευρά έκδοσης.

ΛΙΤΣΑ Ι. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

ΔΙΣΚΟ

παρουσίαση

«Η Γέννησίς σου»

Μαρίνα Μανωλάκου
Βυζαντινή Κλασική
Όρχήστρα

Διαβάζει η Εύγ. Μαραγκού
Δ/ση: Μανώλης Καρπάθιος

Ό Μανώλης Καρπάθιος από χρόνια πολλά τώρα άσχολεϊται με την παραδοσιακή έλληνική μουσική έχοντας παρουσιάσει ως τώρα άξιόλογα δείγματα της δουλειάς του. Ό τελευταίος ψηφιακός δίσκος του, παραγωγής «Καθρέφτης 2007», με Χριστουγεννιάτικους Ύμνους, που άποδίδει η Μαρίνα Μανωλάκου με τη συνο-

δεία Βυζαντινής Κλασικής Όρχήστρας, τη όποια άποτελούν, βιολιά, κοντραμπάσο, κρουστά, ούτι, κανονάκι, νέν, κλαρίνο και καβάλι, σε ένορχήστρωση και διεύθυνση δική του, είναι ένα έργο πνοής και γνώσης, πρωτότυπο αλλά συγχρόνως και μέσα στην παράδοσή μας. Μεταξύ των ύμνων παρεμβάλλονται κείμενα του Άγίου Ρωμανού του Μελωδοϋ σε άπόδοση του Άρχιμ. π. Άνανία Κουστένη, τα όποια διαβάζει η Εύγενια Μαραγκού. Πέρα από την έπιτυχημένη άπόδοση των ύμνων από την κ. Μανωλάκου, πρέπει να ύπογραμμίσουμε τους έντυπωσιακούς άυτοσχεδιασμούς με το κανονάκι, το ούτι, το βιολί, όπου άποδεικνύεται και η έπιδεξιότητα στην έκτέλεση, αλλά προπάντων η πρωτοτυπία στη σύλληψη της μουσικής, που άποδεικνύει ότι έχουμε πολλά άκόμη να περιμένουμε από τον Μ. Καρπάθιο.

ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΠΟΛΥΖΩΤΗ

Τὰ δῶρα τῆς Θ. Λειτουργίας μετὰ μνημοσύνου

Τοῦ Πρωτ. Θεμιστοκλέους Στ. Χριστοδούλου, Δρος Θ.

Ἐρώτηση: Ποιά πρέπει νὰ εἶναι ἡ προσφορά μας στοῦ ναοῦ κατὰ τῆς Θείας Λειτουργίας μετὰ μνημοσύνου; Ποιά εἶναι τὰ δῶρα τῆς Θείας Λειτουργίας;

Ἀπάντηση: Τὸ ἐρώτημα ἀφορᾷ στὰ δῶρα τῆς θείας Λειτουργίας. Πρωτίστως, τὰ δῶρα πού ὀφείλουν νὰ κάνουν οἱ συγγενεῖς, εἶναι τὰ πνευματικά. Δηλαδή νὰ προσπαθήσουν μέσῳ τῆς κοιμήσεως καὶ τοῦ θανάτου νὰ πλησιάσουν ὅσο γίνεται τὸ Θεὸ καὶ τὴν Ἁγία Του Ἐκκλησία, γιὰ ν' ἀντλήσουν τὴ δύναμη καὶ τὸ κουράγιο, προκειμένου νὰ ξεπεράσουν πνευματικά κι ὄχι κοσμικά τὸν ἀνθρώπινο πόνου πού προκαλεῖ ὁ χωρισμὸς μεταξὺ ζώντων καὶ κεκοιμημένων. Αὐτὸ τὸ πνευματικὸ δῶρο εἶναι διπλό, γιὰτὶ ἀφορᾷ καὶ στοὺς κεκοιμημένους ὡς προσφορά προσευχῆς, ἀλλὰ καὶ στοὺς ἴδιους τοὺς ζωντανούς ὡς κατ' ἴδιαν ὠφέλεια τῆς ψυχῆς τους. Τοῦτο τὸ τελευταῖο ἐπιτυγχάνεται μέ τὴν προσέγγιση τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἱερῶν μυστηρίων τῆς ἐξομολογήσεως καὶ τῆς Θείας Κοινωνίας. Ἐξάλλου μέ τὴ μετοχή ἰδιαίτερος στὰ ἄχραντα μυστήρια βεβαιώνεται ἡ ἐλπίδα συνυπάρξεως ζώντων καὶ κεκοιμημένων, ἐν τῷ Ἁγίῳ Ποτηρίῳ.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν πνευματικῶν δῶρων πού ὀφείλουν νὰ προσφέρουν οἱ περιλειπόμενοι τῶν κεκοιμημένων, εἶθισται σὲ τακτικὴ βάση καὶ ἡ προσφορά τοῦ προσφόρου, γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῶν ψυχῶν τους. Ἡ ἐτοιμασία τοῦ προσφόρου καὶ ὁ προορισμὸς του, ἀπαιτοῦν πνευματικὴ ζωὴ, δηλ. ζωὴ μυστηριακὴ. Τὸ πρόσφορο συνοδεύεται ἀπαραιτήτως μέ τὰ ὀνόματα τῶν κεκοιμημένων, ὀνόματα τῶν ὁποίων ὁ ἱερεὺς θὰ μνημονεύσει κατὰ τῆς Θείας Λειτουργίας. Τὸ πρόσφορο εἶναι ἀληθινὰ μιὰ προσφορά ἀγάπης πρὸς τοὺς κεκοιμημένους μας. Πρόσ-

φορο ζυμωτὸ πού ἀπαιτεῖ θυσίες καὶ κόπους γιὰ τὴν παρασκευὴ του. Συνοδευόμενο δὲ μέ πολλὴ προσευχὴ γιὰ τοὺς κεκοιμημένους ἀποδίδει μεγάλη ὠφέλεια καὶ φιλανθρωπία σ' αὐτούς.

Συνοπτικὰ κατὰ τὴν τέλεση τῶν μνημοσύνων εἶθισται οἱ πιστοὶ συγγενεῖς τῶν κεκοιμημένων νὰ προσφέρουν τὰ ἀκόλουθα δῶρα: α) Πρόσφορο, β) κρασί πάντα κόκκινο, γ) ἐλαιόλαδο γιὰ τὰ καντήλια (ἡ προσφορά ἐλαιόλαδου εἶναι παράδοση τῆς ἐκκλησίας μας – ἀγνὸς καρπὸς τοῦ εὐλογημένου δένδρου – καὶ πρέπει νὰ ἀποφεύγονται ἄλλου εἴδους ἔλαια π.χ. σπορέλαια, ἠλιέλαια κ.ἄ.), δ) Θυμίαμα-καρβουνάκια καὶ λουμίνα, ε) Ἄγνὸ κερὶ –μελισσοκερί– γιὰ τὰ κηροπήγια, στ) Τὰ ὀνόματα τῶν κεκοιμημένων, μ' ἓνα σταυρὸ πάνω στοῦ χαρτί ἢ μέ τὴν ἔνδειξη Ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ δούλου σου (τὰ ὀνόματα γράφονται πάντοτε σὲ γενικὴ πτώση καὶ ὄχι στὴν ὀνομαστικὴ).

Τὰ παραπάνω δῶρα, ὅλα ἀγνὰ στὴν παρασκευὴ τους, δηλώνουν τὴν ἀγνὴ ὀλόθερμη προσευχὴ μας, γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῶν προσφιλῶν μας κεκοιμημένων. Οἱ παλαιότεροι πιστοὶ μας, ὅταν προσέφεραν στοῦ ναοῦ τὰ παραπάνω εἶδη τὰ πρόσεχαν πολὺ καὶ στὴν ἐξωτερικὴ τους ἐμφάνιση. Ἔτσι γιὰ παράδειγμα τὸ πρόσφορο τὸ τύλιγαν σὲ ὀλόασπρη πετσέτα, εἰδικὴ μόνο γι' αὐτὸ, ἢ ὁποῖα πολλὲς φορὲς ἔφερε στοῦ πάνω ἄκρο της κεντημένο σταυρὸ· ἐπίσης γιὰ τὸ ἐλαιόλαδο καὶ τὸ κρασί χρησιμοποιοῦσαν εἰδικὰ μικρὰ δοχεῖα· γιὰ δὲ τὸ κερὶ τὸ προμηθεύονταν ἀπὸ μελισσοκόμους κι ἔπλαθαν μόνοι τους λαμπάδες καὶ κεράκια τὰ ὁποῖα προσέφεραν μέ πολλὴ φροντίδα καὶ κόπο στοῦ ναοῦ γιὰ κάθε περίπτωση, ἰδιαίτερος δὲ ὅταν τελοῦσαν μνημόσυνο κεκοιμημένων.

Ἡ μόνιμη στήλη «Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ» ἀναβάλλεται γιὰ τὸ ἐπόμενο τεῦχος.

Ἁγιασμός Κατηχητικῶν Ἱ. Μητροπόλεως Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως (23.10.07).

Τέλεση Ἐγκαινίων Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους στοῦ Βασιλί Φαρσάλων (10.11.07).

Ἀπὸ τὴν Χριστουγεννιάτικη Ἐορτὴ γιὰ τὰ Παιδιὰ τῶν Κατηχητικῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Λαρίσης (19.12.07).

Συνάντηση μέ τοὺς νεοεισαχθέντες φοιτητὲς στὰ ΤΕΙ καὶ ΑΕΙ τῆς πατρίδος μας στὰ γραφεῖα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκίδος στὶς 29.12.07.

Ὁλοκληρώθηκαν πρόσφατα οἱ ἐργασίες ἀνακαίνισης τοῦ Ἐπισκοπεῖου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σιδηροκάστρου.

Ἡ προτομὴ ἱερέως πού ἀφιερώθηκε στοὺς κληρικούς οἱ ὁποῖοι ὑπηρετήσαν στὸν Ἱ.Ν. Θείας Ἀναλήψεως Δραπετσώνας (18.11.07).